

**ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

ΠΡΟΣ ΤΗΝ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΕΤΟΣ 2015

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

I. Υφιστάμενη κατάσταση της αγοράς εργασίας

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, **κατά το Γ' Τρίμηνο του 2015**¹, ο αριθμός των απασχολουμένων ανήλθε σε 3.671.096 άτομα και των ανέργων σε 1.160.522. Επιπλέον, σύμφωνα, με τα **στοιχεία του ΟΑΕΔ**², για τον μήνα **Δεκέμβριο 2015**, το σύνολο των **εγγεγραμμένων ανέργων αναζητούντων εργασία**, ανήλθε σε **858.802 άτομα**, εκ των οποίων **77.189** ανήκουν στην ηλικιακή κατηγορία των 15-24 ετών και **117.373** στην ηλικιακή κατηγορία των 25-29 ετών.

Το ποσοστό ανεργίας ήταν **24,0%** (έναντι 24,6% του προηγούμενου τριμήνου) και 25,5% του αντίστοιχου τριμήνου 2014. Η απασχόληση αυξήθηκε κατά 1,3% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και κατά 2,3% σε σχέση με το Γ' Τρίμηνο του 2014. Ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε κατά 1,7% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και κατά 5,6% σε σχέση με το Γ' Τρίμηνο του 2014.

Το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας παρατηρείται στους **νέους ηλικίας 15-24 ετών**, το οποίο, ωστόσο, μειώθηκε σε **48,8% κατά το Γ' τρίμηνο του 2015** σε σχέση με **49,5%** το αντίστοιχο τρίμηνο του 2014 επί του συνόλου του εργατικού δυναμικού αυτής της ηλικιακής κατηγορίας. Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών (28,1%) είναι σημαντικά υψηλότερο από των ανδρών (20,7%) – στοιχεία Γ' τριμήνου 2015.

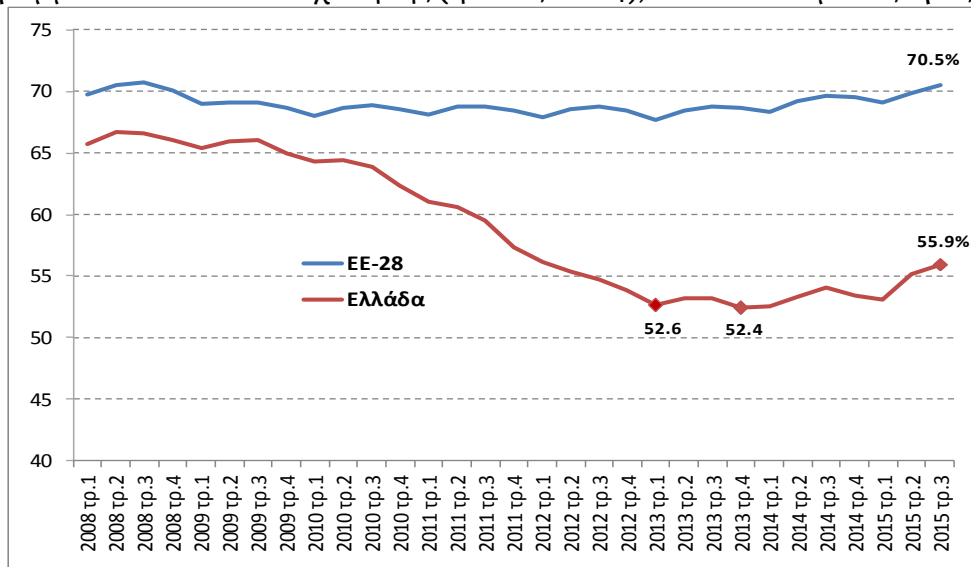
Επίσης, οι **άνεργοι ηλικίας 25-29 ετών** αποτελούν το **34,3%** επί του συνόλου του εργατικού δυναμικού αυτής της ηλικιακής κατηγορίας κατά το **Γ' τρίμηνο του 2015** (έναντι 39,7% το Γ' τρίμηνο του 2014). Οι **άνεργοι ηλικίας 30-44 ετών** αποτελούν το **23,4 %** κατά το **Γ' τρίμηνο του 2015** (έναντι 24,7 % το Γ' τρίμηνο του 2014)

Τέλος, το ποσοστό απασχόλησης στην Ελλάδα για την ηλικιακή ομάδα 20-64 ετών διαμορφώθηκε στο 55,9% στο Γ' τρίμηνο του 2015 έναντι 55,1% το προηγούμενο τρίμηνο ή 54,1% το Γ' τρίμηνο του 2014, ωστόσο παραμένει σημαντικά χαμηλότερο του μέσου όρου της ΕΕ-28, όπως φαίνεται από το παρακάτω Διάγραμμα, και του εθνικού στόχου 70% για το 2020.

¹ Πηγή: ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΕΛΣΤΑΤ 17 Δεκεμβρίου 2015

² ΟΑΕΔ, Ανακοίνωση Στατιστικά Στοιχεία Εγγεγραμμένης Ανεργίας Νοέμβριος 2015, Αθήνα 18-12-2015.

Διάγραμμα: Ποσοστό απασχόλησης (ηλικίες 20-64), Ελλάδα και μέσος όρος ΕΕ-28

II. Προγράμματα απασχόλησης 2015

Προγράμματα δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας και νέων ελεύθερων επαγγελματιών

Τα προγράμματα δημιουργίας νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας υλοποιούνται μέσω παροχής κινήτρων στους εργοδότες και επιχορήγησης ιδιωτικών επιχειρήσεων που καλύπτουν μέρος του μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους. Τα προγράμματα νέων ελεύθερων επαγγελματιών αφορούν στην παροχή κινήτρων ή επιχορήγησης σε ανέργους για να συστήσουν τη δική τους επιχείρηση. Συγκεκριμένα, τα προγράμματα που ήταν σε καθεστώς υλοποίησης το 2015 απευθύνονταν σε:

- (i) 7.200 άνεργους πτυχιούχους ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα, έως 35 ετών.
- (ii) 4.000 άνεργους νέους που είχαν ενταχθεί στο πρόγραμμα «Επιταγή εισόδου στην αγορά εργασίας για ανέργους νέους έως 29 ετών» ή στο πρόγραμμα «Επιταγή Εισόδου στην αγορά εργασίας για ανέργους νέους ηλικίας έως 29 ετών στον κλάδο του τουρισμού».
- (iii) 5.000 άνεργους ηλικίας 25 – 66 ετών.
- (iv) 10.000 άνεργους, ηλικίας 30 – 66 ετών.

Ακόμη, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται το Πρόγραμμα «Επιχειρηματικότητα νέων με έμφαση στην καινοτομία» για προώθηση στην απασχόληση μέσω της οικονομικής ενίσχυσης επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, που απευθυνόταν σε 2.000 άνεργους νέους ηλικίας έως 35 ετών.

Προγράμματα κατάρτισης για ανέργους νέους

Στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» υλοποιούνται οι δράσεις:

- (i) Επιταγή εισόδου στην αγορά εργασίας για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας για νέους 18-24 ετών σε ιδιωτικές επιχειρήσεις για 12.000 ωφελούμενους, μέσω θεωρητικής κατάρτισης και πρακτικής άσκησης σε πραγματικές συνθήκες εργασιακού περιβάλλοντος, η οποία δυνητικά καταλήγει στην τοποθέτησή τους σε θέσεις απασχόλησης σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα όλων των κλάδων της οικονομίας (συγχρηματοδότηση από πόρους της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) και ειδικότερα στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης για την «Εγγύηση για τη Νεολαία»).
- (ii) Επιταγή εισόδου στην αγορά εργασίας για 30.000 ανέργους νέους ηλικίας από 25 έως 29 ετών σε ιδιωτικές επιχειρήσεις για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, μέσω θεωρητικής κατάρτισης και πρακτικής άσκησης σε πραγματικές συνθήκες εργασιακού περιβάλλοντος (συγχρηματοδότηση από πόρους της Ελλάδας, του ΕΚΤ και της ΠΑΝ).
- (iii) Επιταγή εισόδου στην αγορά εργασίας για 8.000 άτομα ηλικίας 18-29 ετών για τον κλάδο του τουρισμού.

III. Κατάρτιση προγραμμάτων κατά τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020

Η Ελλάδα αξιοποιεί πλήρως τους πόρους των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι ωστόσο δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση των πραγματικών αναγκών. Για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, το Υπουργείο Εργασίας έχει προγραμματίσει δράσεις, που έχουν ήδη εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».

Ιδιαίτερης σημασίας είναι για την Ελλάδα και η Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ). Μέσω αυτού του χρηματοδοτικού εργαλείου στην Ελλάδα αναλογεί χρηματοδότηση που ανέρχεται στο ποσό των €171,5 εκατ. (και το ίδιο ποσό από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο), η οποία χρηματοδοτεί ήδη και πρόκειται να χρηματοδοτήσει την πλειοψηφία των προγραμμάτων που απευθύνονται στους νέους. Σημειώνεται ωστόσο, ότι από τους πόρους της ΠΑΝ αφενός, 151 εκατ. χρηματοδότησαν προγράμματα για τους νέους που υλοποιήθηκαν εμπροσθοβαρώς πριν την έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων της νέας Προγραμματικής περιόδου 2014-2020, και αφετέρου, έχει δεσμευτεί πλέον για την υλοποίηση προγραμμάτων που ξεκίνησαν πρόσφατα είτε πρόκειται να ξεκινήσουν εντός των επόμενων μηνών το σύνολο των πόρων.

Το Υπουργείο Εργασίας προχώρησε εντός του 2015 στον επανασχεδιασμό ορισμένων δράσεων για την απασχόληση, λαμβάνοντας υπόψη δύο κύριες προκλήσεις.

Η **πρώτη** αφορά στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων απασχόλησης και κατάρτισης, ώστε να επιτυγχάνεται η σύζευξη προσφοράς και ζήτησης βάσει των πραγματικών αναγκών της αγοράς εργασίας.

Η **δεύτερη πρόκληση** συνδέεται με την ενίσχυση της ζήτησης της εργασίας. Λαμβάνοντας υπόψη την υφεσιακή κατάσταση της οικονομίας και το γεγονός ότι ο ιδιωτικός τομέας δεν έχει στην παρούσα φάση τη δυνατότητα να δημιουργήσει επαρκή αριθμό θέσεων εργασίας, υλοποιούνται **προγράμματα κοινωφελούς χαρακτήρα** για την υποστήριξη των ανέργων, την ένταξή τους στην αγορά εργασίας και την ταυτόχρονη αναβάθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών που παρέχονται προς τους πολίτες.

Η προαναφερόμενη δράση αφορά στη δημιουργία απασχόλησης μέσω της απασχόλησης προσωπικού για χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών σε Δήμους, Περιφέρειες, Υπουργεία, εποπτευόμενους φορείς, Ανεξάρτητες Αρχές καθώς και άλλους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Μετά την ολοκλήρωση των προγραμμάτων της περιόδου 2013-2014, το 2015 υλοποιήθηκε ο νέος κύκλος της κοινωφελούς εργασίας³. Συγκεκριμένα, κατά το 2015 δημοσιεύθηκαν:

(i) η υπ.αριθμ.2/2015 Δημόσια Πρόσκληση που αφορούσε στη δημιουργία 32.433 θέσεων πλήρους απασχόλησης, για χρονικό διάστημα πέντε (5) μηνών σε δήμους της χώρας (προϋπολογισμός 123€ εκ.)

(ii) η υπ.αριθμ.4/2015 Δημόσια Πρόσκληση που αφορούσε σε 2.417 θέσεις σε φορείς του δημοσίου τομέα (προϋπολογισμός 9€ εκ.) καθώς και

(iii) η υπ.αριθμ.5/2015 Δημόσια Πρόσκληση που αφορούσε στη δημιουργία 19.101 θέσεων πλήρους απασχόλησης (προϋπολογισμός 72.327.655,59€).

Για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, νέα προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, που έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης την 01-07-2015 και πρόκειται να υλοποιηθούν στο προσεχές διάστημα αφορούν στη δημιουργία θέσεων εργασίας και κατάρτισης για νέους. Σκοπός τους είναι η αποτελεσματική προώθηση των ανέργων νέων στην αυτοαπασχόληση σε συνδυασμό με την επιδότηση ενός τμήματος του κόστους της νεοσύστατης επιχείρησης, με τελικό στόχο τη διατήρηση της θέσης που έχει δημιουργηθεί.

Πιο συγκεκριμένα τέτοιες δράσεις είναι οι ακόλουθες:

- Πρόγραμμα προώθησης 5.000 νέων ανέργων ηλικίας 18-24 ετών από την ανεργία στην αυτοαπασχόληση, με επιδότηση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης έως 12 μήνες από την έναρξη της δραστηριότητάς τους.

³ Βάσει της υπ.αριθμ.4.31879/οικ.3.1604/18.11.14 (ΦΕΚ 3172B) ΚΥΑ, «ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΜΕΣΩ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΕΤΟΥΣ 2014-2015»

- Πρόγραμμα προώθησης 5.000 νέων ανέργων ηλικίας 25-29 ετών από την ανεργία στην αυτοαπασχόληση, με επιδότηση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης έως 12 μήνες από την έναρξη της δραστηριότητάς τους.

- Πρόγραμμα προώθησης της νεανικής επιχειρηματικότητας για 1.000 ανέργους νέους ηλικίας 18-29 ετών για τη δημιουργία start-ups.

Θα υλοποιηθούν, επιπρόσθετα, δύο προγράμματα που περιλαμβάνουν συνδυαστικά την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας σε επιχειρήσεις, με επίβλεψη στον χώρο εργασίας και, στη συνέχεια, ένταξη σε νέες θέσεις εργασίας στις ίδιες ή άλλες επιχειρήσεις για επιδοτούμενη απασχόληση (διάρκεια 12 μήνες). Το πρώτο πρόγραμμα θα αφορά 10.000 ανέργους νέους ηλικίας 18-24 ετών και το δεύτερο θα αφορά 3.000 ανέργους νέους ηλικίας 25-29 ετών. Έμφαση θα δοθεί στους μακροχρόνια ανέργους, στις γυναίκες με μικρά παιδιά και στους πτυχιούχους επαγγελματικών ειδικοτήτων με υψηλή ανεργία.

Επιπλέον, θα υλοποιηθεί δράση Ολοκληρωμένης Παρέμβασης για περίπου 8.000 ανέργους νέους, έως 24 ετών, με αντικείμενο την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και κατάρτισης, για την προώθησή τους εναλλακτικά, σε προγράμματα κατάρτισης με εγγυημένη απασχόληση, προγράμματα προώθησης στην αυτοαπασχόληση και προγράμματα προώθησης στην επιχειρηματικότητα.

IV. Σύστημα διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με τη σύμπραξη του Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ) αναπτύσσει **Μηχανισμό Διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας**. Η διάγνωση των αναγκών συνίσταται: α) στη διερεύνηση και αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης σε σχέση με βασικά μεγέθη της αγοράς εργασίας (προσφορά και ζήτηση εργασίας, επαγγέλματα, χωρικές ενότητες, δεξιότητες-ικανότητες-γνώσεις) και β) στον προσδιορισμό των μελλοντικών τάσεων όσον αφορά τα μεγέθη αυτά. Για την εξαγωγή των αποτελεσμάτων του, ο Μηχανισμός αντλεί, επεξεργάζεται και διαχειρίζεται πρωτογενή και δευτερογενή δεδομένα σχετικά με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Στόχος του Μηχανισμού είναι η παροχή αξιόπιστων πληροφοριών και δεδομένων που συμβάλλουν στο σχεδιασμό και την εφαρμογή αποτελεσματικότερων πολιτικών για την διαχείριση των πόρων που διατίθενται σε προγράμματα για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα είναι η μείωση της αναντιστοιχίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας, ο εξορθολογισμός των διαδικασιών που εφαρμόζονται σε θέματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, η ενίσχυση της απασχόλησης και η μείωση της ανεργίας.

Το Υπουργείο Εργασίας έχει προβεί στην κατάρτιση σχεδίου διάταξης νόμου, για τη θεσμοθέτηση του Μηχανισμού Διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας και

σχεδίου κανονιστικής πράξης (Κοινή Υπουργική Απόφαση) για τη σύσταση και τη λειτουργία του επιχειρησιακού δικτύου και του πληροφοριακού συστήματος του Μηχανισμού. Για την κατάρτιση των σχεδίων της διάταξης Νόμου και της Κοινής Υπουργικής Απόφασης, υπήρξε διαβούλευση με τους εκπροσώπους όλων των κοινωνικών εταίρων (ΣΕΒ, ΓΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ, ΣΕΤΕ) καθώς και με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (ΕΙΕΑΔ, Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ΟΑΕΔ κλπ) που συμμετέχουν στην οικεία Τεχνική Ομάδα Εργασίας.

Οι πρώτες εκροές (παραδοτέα) του Μηχανισμού παρήχθησαν από το ΕΙΕΑΔ τον Ιούνιο του 2015 και βασίστηκαν στην ανάλυση δεδομένων από τον ΟΑΕΔ, την ΕΛΣΤΑΤ και το ΠΣ «Εργάνη» του Υπουργείου Εργασίας. Το ΕΙΕΑΔ εξέδωσε το Δεκέμβριο του 2015 τα δεύτερα παραδοτέα, αξιοποιώντας τις εισροές του Μηχανισμού από τους Κοινωνικούς Εταίρους (οι οποίοι είχαν αναλάβει τη συλλογή πρωτογενών δεδομένων μέσω της διεξαγωγής ερευνών) και τις Περιφέρειες που απέστειλαν στοιχεία⁴.

V. Επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση και μαθητεία

Η επαγγελματική κατάρτιση σε συνδυασμό με την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας θεωρείται ένα σημαντικό μέσο για την **αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού** και τη **διατήρηση της ανταγωνιστικότητας** προς όφελος μίας βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης.

Σε αυτή τη βάση, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης έχει σχεδιάσει και πρόκειται να υλοποιήσει άμεσα πρόγραμμα, το οποίο παρέχει **ευκαιρίες κατάρτισης και πιστοποίησης για 15.000 άνεργους νέους 18-24 ετών σε ειδικότητες που αφορούν τομείς αιχμής της Ελληνικής Οικονομίας**. Σκοπός της συγκεκριμένης δράσης είναι η ενδυνάμωση των δεξιοτήτων σε κλάδους και επαγγέλματα που παρουσιάζουν δυναμική ζήτησης αλλά και περαιτέρω ανάπτυξης, ώστε οι ωφελούμενοι να έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες για την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας και σε τομείς με διατηρήσιμη δυναμική. Στην ίδια κατεύθυνση κινείται το πρόγραμμα **«Κατάρτιση και πιστοποίηση και εγγυημένης απασχόλησης ανέργων σε κλάδους αιχμής»** το οποίο απευθύνεται σε **26.000 άνεργους** (προϋπολογισμός 112 εκ. €).

Επιπλέον, στο **N.4336/2015**⁵ (ΦΕΚ Α 94) προβλέπεται ο **εκσυγχρονισμός και η επέκταση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης**. Για το σκοπό αυτό πρόκειται να θεσπιστεί ένα σύγχρονο πλαίσιο ποιότητας για την ΕΕΚ/μαθητεία και να αναπτυχθούν πιλοτικές συμπράξεις με περιφερειακές αρχές και εργοδότες.

Για τον εκσυγχρονισμό της μαθητείας και για την υλοποίηση των σχετικών μεταρρυθμίσεων το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής

⁴ Τα παραδοτέα του Μηχανισμού έχουν δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας (<http://www.ypakp.gr>) ΕΙΕΑΔ (<http://www.eiead.gr>)

⁵ Άρθρο 3, παράγραφος Γ, περίπτωση 4, υποπερ.4.1

Αλληλεγγύης, το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και ο ΟΑΕΔ συνεργάζονται στενά μέσω της Συντονιστικής Επιτροπής που έχει συσταθεί για το λόγο αυτό.

Τα Υπουργεία Παιδείας και Εργασίας είχαν ζητήσει το 2014 την παροχή τεχνικής βοήθειας από το Cedefop, συμβουλευτικό φορέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στα θέματα α. της μαθητείας (apprenticeship), β. του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (NQF) και γ. της διάγνωσης και πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες (skills needs/skills anticipation). Ο Οργανισμός ανταποκρίθηκε θετικά στο ανωτέρω αίτημα και δεσμεύτηκε να παράσχει τεχνική υποστήριξη στην ελληνική πλευρά στα προαναφερόμενα πεδία, στη μαθητεία βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας, ενώ στα άλλα δύο θέματα με βάση τις ανάγκες της ελληνικής πλευράς.

Αναφορικά με τη Μαθητεία, το Cedefop, το έτος 2015, συμπεριέλαβε την Ελλάδα, μαζί με την Ιταλία και τη Σλοβενία, στις χώρες που θα ελάμβαναν εντός του 2015 τεχνική υποστήριξη στη βάση του **Thematic Country Reviews on Apprenticeship**, μιας συγκεκριμένης μεθοδολογίας υποστήριξης και μάθησης πολιτικών.

Στο πλαίσιο αυτής της μεθοδολογίας, κάθε χώρα συγκροτεί ένα **Steering Group**, το οποίο αποτελεί μια ομάδα εργασίας με τη συμμετοχή εκπροσώπων των κεντρικών υπηρεσιών, φορέων των Υπουργείων Εργασίας, Παιδείας, καθώς και των κοινωνικών εταίρων. Στην εθνική ομάδα συντονισμού⁶ συμμετέχουν εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Εργασίας, του ΟΑΕΔ και των κοινωνικών εταίρων. Έργο της Ομάδας αποτελεί η σε βάθος εξέταση θεματικών περιοχών, σχετικών με το σχεδιασμό και την υλοποίηση του θεσμού της Μαθητείας στην Ελλάδα. Με την ολοκλήρωση του έργου εντός του 2016 θα υποβληθούν από τον Οργανισμό προτάσεις πολιτικής.

VI. Απασχόληση αλλοδαπών στην Ελλάδα

Εντός του 2015, ολοκληρώθηκε η διαδικασία κατάρτισης του τελικού κειμένου του σχεδίου Προεδρικού Διατάγματος για την ρύθμιση των ζητημάτων που αφορούν στην εργασία στη χώρα μας, των αιτούντων διεθνή προστασία και των κατόχων του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, με το οποίο θα αντικατασταθεί το Π.Δ 189/1998 (ΦΕΚ 140/Α), που ρύθμιζε έως τώρα τα θέματα αυτά. Με το συγκεκριμένο Π.Δ. επιδιώκεται η συνολική αναθεώρηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου που διέπει την πρόσβαση στην αγορά εργασίας της χώρας μας για τους αιτούντες άσυλο, τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας (πρόσφυγες και κατόχους καθεστώτος επικουρικής προστασίας) και τους κατόχους αδειών διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. Όπως προβλέπεται στο τελικό σχέδιο, το οποίο προωθεί το Υπουργείο Εργασίας, **καταργείται η άδεια εργασίας ως προαπαιτούμενο για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας των**

⁶ Βάσει της με αριθ. οικ. 57811/Δ9. 15591/11-12-2015 απόφασης των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

συγκεκριμένων κατηγοριών πολιτών τρίτων χωρών και αυτοί έχουν το δικαίωμα να εργαστούν εφόσον είναι σε ισχύ το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία, η άδεια παραμονής κατόχου καθεστώτος διεθνούς προστασίας ή η άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους.

Επίσης, εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ.53619/735/25-11-2015 Κ.Υ.Α (Φ.Ε.Κ. Β 2631) για την ρύθμιση των προϋποθέσεων και της διαδικασίας παροχής άδειας εργασίας στους πολίτες τρίτων χωρών που είναι κάτοχοι απόφασης των αρμοδίων αρχών για αναβολή απομάκρυνσης από τη χώρα με βάση τις διατάξεις του Ν.3907/2011⁷. Με βάση την εν λόγω Κοινή Υπουργική Απόφαση δίνεται η δυνατότητα στη συγκεκριμένη κατηγορία πολιτών τρίτων χωρών να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, εφόσον τους χορηγηθεί η ανάλογη άδεια εργασίας από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Περιφέρειας.

Με την υπ'αριθμ.30102/431/01-07-2015 εγκύκλιο της Αναπληρώτριας Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, οι κάτοχοι του καθεστώτος επικουρικής προστασίας εντάχθηκαν στην ίδια κατηγορία με τους πρόσφυγες, ως υποκατηγορία του καθεστώτος της διεθνούς προστασίας. Ως εκ τούτου, η διαδικασία πρόσβασης τους στην αγορά εργασίας εξομοιώθηκε με αυτή που ακολουθείται για τους πρόσφυγες με βάση τις διατάξεις του Π.Δ. 189/1998 (ΦΕΚ Α140), όπως αυτές εξειδικεύθηκαν με την με αριθ. πρωτ.19000/442/19-10-2012 εγκύκλιο του Υφυπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Με αυτό τον τρόπο δεν απαιτείται πλέον, για την συγκεκριμένη κατηγορία πολιτών τρίτων χωρών, η διενέργεια έρευνας της αγοράς εργασίας από τον Ο.Α.Ε.Δ ως προϋπόθεση για την χορήγηση της άδειας εργασίας από την Περιφέρεια, γεγονός που διευκολύνει την ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

I. Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ειδικότερα Τμήμα Κοινωνικής Ένταξης Κοινωνικής Συνοχής και Ισότητας Ευκαιριών της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας & Κοινωνικής Συνοχής), με αφορμή την Υπόθεση EU PILOT 6591/14/JUST, περί πιθανής παραβίασης της οδηγίας 2000/43/EK⁸ από την πλευρά της χώρας μας, **επεξεργάζεται την τροποποίηση διατάξεων του ν.3304/2005** περί «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού». Για τον σκοπό αυτό, έχει συσταθεί νομοπαρασκευαστική επιτροπή.

⁷ Όπως αυτός τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 10 του Ν. 4332/2015 (ΦΕΚ 76/Α)

⁸ Οδηγία 2000/43/EK του Συμβουλίου της 29^{ης} Ιουνίου 2000 «περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής»

Επίσης, η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας & Κοινωνικής Συνοχής κοινοποίησε στις αρμόδιες νομικές υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής την ομόφωνη απόφαση των εμπλεκόμενων φορέων (Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας και Κοινωνικής Συνοχής, Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, Συνήγορος του Πολίτη, Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων) για την τροποποίηση των άρθρων του ν.3304/2005, **προκειμένου να μεταβιβαστούν σε ένα φορέα (Συνήγορο του Πολίτη) οι σχετικές με την αρχή της ίσης μεταχείρισης αρμοδιότητες.**

II. Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, (Δ/ση Κοινωνικής Προστασίας & Κοινωνικής Συνοχής) κατάρτισε αρχικά το πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη (ΕΣΚΕ) και στη συνέχεια την εξειδίκευσή της, η οποία **υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Ιούνιο του 2015**. Η ΕΣΚΕ αντανakλά τις προτεραιότητες της χώρας μας για την ενδυνάμωση του κοινωνικού κράτους, ιδίως σε περιόδους οικονομικής κρίσης. Παράλληλα με την ΕΣΚΕ καταρτίστηκαν οι Περιφερειακές Στρατηγικές Κοινωνικής Ένταξης (ΠΕΣΚΕ) από τις αντίστοιχες Περιφέρειες.

Οι επωφελούμενοι της ΕΣΚΕ είναι άτομα και οικογένειες που απειλούνται ή έχουν εγκλωβισθεί σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, με βάση την ακόλουθη τυπολογία:

- Πρόσωπα σε συνθήκες ακραίας φτώχειας,
- Παιδιά ηλικίας 0-17 ετών σε καταστάσεις αποκλεισμού,
- Πρόσωπα με αυξημένους κινδύνους φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Οι ανάγκες στο πεδίο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού θα αντιμετωπιστούν βάσει των τριών πυλώνων της ΕΣΚΕ:

Πυλώνας 1: Καταπολέμηση της φτώχειας

Πυλώνας 2: Πρόσβαση σε υπηρεσίες

Πυλώνας 3: Αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς

Η ΕΣΚΕ διαρθρώνεται σε Επιχειρησιακούς Άξονες, κάθε ένας εκ των οποίων εξειδικεύεται σε Προτεραιότητες Πολιτικής, οι οποίες με τη σειρά τους αναλύονται περαιτέρω σε Μέτρα που, είτε ήδη υλοποιούνται από την Ελληνική Πολιτεία, είτε πρόκειται να υλοποιηθούν κατά την περίοδο αναφοράς. Οι Επιχειρησιακοί Άξονες της ΕΣΚΕ είναι οι εξής:

Άξονας 1 - Καταπολέμηση της Ακραίας Φτώχειας: εξειδικεύεται μέσα από συγκεκριμένα Μέτρα, σε δύο Προτεραιότητες Πολιτικής: την Πρόσβαση σε Βασικά Αγαθά και την Πρόσβαση σε Επαρκείς Πόρους (στην τελευταία προτεραιότητα εντάσσεται και το μέτρο θεσμοθέτησης ενός Γενικού Συστήματος Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος).

Άξονας 2 - Πρόληψη και Καταπολέμηση του Αποκλεισμού των Παιδιών: δίνει προτεραιότητα, πολιτικά, στη διασφάλιση των αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης των παιδιών, στην εκπαίδευση και στην παιδική προστασία, μέσα από θεσμικές παρεμβάσεις και ειδικές δράσεις.

Άξονας 3 - Προώθηση της Ένταξης: περιλαμβάνει ως προτεραιότητες την ενίσχυση των εισοδηματικών πόρων των ανέργων, την πρόσβαση των ανέργων σε υπηρεσίες ενεργοποίησης και την πρόσβαση των ανέργων με σωρευτικά χαρακτηριστικά αποκλεισμού και άλλων ομάδων σε οικονομικά προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες.

Άξονας 4 - Καλή Διακυβέρνηση των πολιτικών ένταξης: βασίζεται σε τρεις Προτεραιότητες, ήτοι στο συντονισμό των πολιτικών ένταξης, την ποιότητα των πολιτικών αυτών και την αποτελεσματική εφαρμογή τους.

Εκκρεμεί η έγκριση, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, του Σχεδίου Δράσης του Μηχανισμού για την παρακολούθηση των πολιτικών κοινωνικής ένταξης, προστασίας και κοινωνικής συνοχής.

III. Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα

Το πιλοτικό πρόγραμμα Εγγυημένο Κοινωνικό Εισόδημα θεσμοθετήθηκε με την υποπαράγραφο ΙΑ.3 του ν.4093/2012 και υλοποιήθηκε σύμφωνα με τα οριζόμενα της ΚΥΑ 39892/7.11.2014. Το πρόγραμμα προέβλεπε την α) **εισοδηματική ενίσχυση** των ατόμων που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, β) **την προώθησή τους και διασφάλιση της πρόσβασής τους σε κοινωνικές υπηρεσίες και αγαθά** και γ) **την υποστήριξη των δικαιούχων του προγράμματος για την ένταξη ή την επανένταξή τους στην αγορά εργασίας.** Το πρόγραμμα εφαρμόστηκε πιλοτικά σε 13 Δήμους της χώρας και η υποβολή αιτήσεων διήρκεσε από τις 15 Νοεμβρίου 2014 έως τις 15 Μαρτίου 2015.

Σκοπός του ήταν να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα του θεσμού, οι διαδικασίες υλοποίησής του, η επιχειρησιακή δυνατότητα και ετοιμότητα των εμπλεκόμενων φορέων, η ετοιμότητα των πληροφοριακών συστημάτων και να εκτιμηθούν, κατά το δυνατόν, οι κοινωνικές και οι οικονομικές επιπτώσεις στον πληθυσμό. **Κατά την παρούσα φάση προετοιμάζεται η εφαρμογή του εθνικού προγράμματος για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα.** Η σταδιακή εφαρμογή του εθνικού προγράμματος θα ξεκινήσει την 1^η Απριλίου του 2016, με στόχο έως 31.12.2016 να φτάσει στην πλήρη ανάπτυξή του.

IV. Υλοποίηση του Προγράμματος «Καταγραφή Καλών Πρακτικών του Νορβηγικού Συστήματος Κοινωνικής Ένταξης»

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, (Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας & Κοινωνικής Συνοχής) υπέβαλε αίτηση ενδιαφέροντος και πρόταση υλοποίησης στο Πρόγραμμα «Καταγραφή καλών πρακτικών του

Νορβηγικού Συστήματος Κοινωνικής Ένταξης» (Identification of best practices within the Norwegian Social Inclusion Model), στο πλαίσιο του Αποθεματικού Διμερών Σχέσεων του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΧΜ ΕΟΧ). Η πρόταση του Υπουργείου, έγινε δεκτή και έχουν αρχίσει οι προεργασίες για την υλοποίηση του Προγράμματος, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων της Νορβηγίας.

V. Προστασία και Αποκατάσταση Ατόμων Ειδικών Κατηγοριών

Όσον αφορά στις δράσεις και πολιτικές για την απασχόληση των Ατόμων με Αναπηρία και των συγγενών Ατόμων με Αναπηρία, εξακολουθούν να ισχύουν τα όσα περιελήφθησαν στην Ετήσια Έκθεση για το έτος 2014, καθώς οι 14 προκηρύξεις που δημοσιεύθηκαν στις 29 Δεκεμβρίου 2014 για την πλήρωση 918 θέσεων εργασίας για προστατευόμενα από το Ν.2643/1998 πρόσωπα σε Δημόσιες Υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. βρίσκονται ακόμη εν εξέλιξη. Υπενθυμίζεται ότι από τις παραπάνω θέσεις, οι 168 διατέθηκαν στην κατηγορία προστασίας «Άτομα με Αναπηρία» και οι 105 στην κατηγορία «συγγενείς Ατόμων με Αναπηρία».

Επίσης, έχει ξεκινήσει από το 2010 και βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη Ειδικό Τριετές Πρόγραμμα ενίσχυσης εργοδοτών με επιχορήγηση που αντιστοιχεί στο ύψος των συνολικών ασφαλιστικών εισφορών, για την πρόσληψη 2.300 ανέργων Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ), απεξαρτημένων από εξαρτησιογόνες ουσίες, αποφυλακισμένων, νεαρών παραβατικών ατόμων ή νεαρών ατόμων που βρίσκονται σε κοινωνικό κίνδυνο. Από το σύνολο των 2.300 θέσεων οι 2080 θέσεις θα καλυφθούν από άνεργα άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ) ηλικίας 18-64 ετών. Σε εξέλιξη βρίσκεται και Πρόγραμμα Επιχορήγησης 50 θέσεων Εργονομικής Διευθέτησης του χώρου εργασίας για άτομα με Αναπηρίες. Τα ανωτέρω δύο προγράμματα υλοποιούνται από τον Ο.Α.Ε.Δ.

VI. Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα

Στην προώθηση των ΑΜΕΑ στην αγορά εργασίας συμβάλλει η εφαρμογή του Ν.4019/2011 (Α'216) «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις» (βλ. Έκθεση 2014). Μέχρι την 31/12/2015, έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας 33 Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις, εκ των οποίων ενεργές παραμένουν οι 28. Τα μέλη-εταίροι των ενεργών Κοιν.Σ.Επ Ένταξης ανέρχονται σε 248 και οι συνολικά συνεταιριστικές μερίδες σε 28.800€. Επίσης έχουν εγγραφεί 17 Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης με 874 μέλη και 96.090€ συνολικό εταιρικό κεφάλαιο.

ΟΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΗ

I. Όροι Εργασίας

A. Αναφορικά με τη βελτίωση της εφαρμογής των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας για τις ίσες ευκαιρίες και την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών στην εργασία και απασχόληση (Ν. 3896/2010), η οποία αποτελεί τομέα προτεραιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, **ολοκληρώθηκε κατά το έτος 2015 ο κύκλος εξειδικευμένων εκπαιδευτικών δράσεων του Υπουργείου** ως αναφέρονται στην ετήσια Έκθεση του έτους 2014. Στόχος ήταν η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των Επιθεωρητών Εργασιακών Σχέσεων σε θέματα ισότητας των φύλων, προκειμένου για τη βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχουν στους πολίτες και την ενίσχυση του ελεγκτικού, συμφιλιωτικού και ενημερωτικού έργου τους, μέσω ειδικών επιμορφωτικών δράσεων που σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν από το ΙΝΕΠ του ΕΚΔΔΑ με τη συνεργασία του Υπουργείου Εργασίας, του Συνηγόρου του Πολίτη και της Γ.Γ.Ι.Φ.

B. Με τη διάταξη του άρθρου 38 του ν. 4342/2015 Α΄143, επανακαθορίστηκαν οι δικαιούχοι της άδειας φροντίδας παιδιού⁹, με σκοπό να εξυπηρετείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών ανδρών και γυναικών στην εργασία και απασχόληση, σύμφωνα με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο και να χορηγείται **εναλλακτικά μεν, αλλά με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις στους εργαζόμενους γονείς και των δύο φύλων**, ως μία μορφή γονικής άδειας με αποδοχές. Με τον τρόπο αυτό, καλύπτεται σχετικό έλλειμμα της νομοθεσίας προκειμένου **η άδεια φροντίδας παιδιού να χορηγείται πλέον και στον εργαζόμενο γονέα στην περίπτωση που ο άλλος γονέας δεν εργάζεται, ανεξάρτητα από το φύλο του.**

Επιπρόσθετα, ρυθμίστηκε ότι σε περίπτωση διαζυγίου, διάστασης ή γέννησης τέκνου χωρίς γάμο των γονέων του, την άδεια φροντίδας παιδιού λαμβάνει ο γονέας που έχει την επιμέλεια, εκτός και αν συμφωνήσουν διαφορετικά. Η άδεια χορηγείται έπειτα από κοινή δήλωση των γονέων προς τον εργοδότη ή τους εργοδότες τους για το ποιος θα κάνει χρήση, ενώ μπορούν επίσης να συμφωνήσουν να μοιραστούν την άδεια αυτή για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα. Οι εργοδότες υποχρεούνται να παρέχουν στους εργαζόμενους σχετικές βεβαιώσεις. Ευνοϊκότερες ειδικές ρυθμίσεις για το θέμα αυτό δεν θίγονται και εφαρμόζονται ανεξαρτήτως από το φύλο του γονέα. Περαιτέρω, στην παρ. 3 του ως άνω άρθρου ορίζεται ρητά ότι **ευνοϊκότερες ρυθμίσεις Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας ή Διαιτητικών Αποφάσεων, κανονισμών εργασίας, για την άδεια φροντίδας παιδιού εξακολουθούν να ισχύουν και εφαρμόζονται στο εξής χωρίς διακρίσεις λόγω φύλου.**

⁹ Άρθρο 9 της ΕΓΣΣΕ 1993, άρθρο 6 της ΕΓΣΣΕ 2002-2003 το οποίο κυρώθηκε με την περίπτωση Β΄ του άρθρου 7 του ν. 3144/2003 Α΄ 111, άρθρο 9 της ΕΓΣΣΕ 2004-2005, περίπτωση γ΄ του άρθρου 7 της ΕΓΣΣΕ 2006-2007, άρθρο 6 της ΕΓΣΣΕ 2008-2009 και του άρθρου 2 της ΕΓΣΣΕ 2014, όπως ισχύουν κάθε φορά, ή σύμφωνα με τυχόν ευνοϊκότερες ειδικές ρυθμίσεις

II. Αμοιβή

A. Σύμφωνα με το άρθρο 40, του Ν.4320/2015 «Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, την οργάνωση της Κυβέρνησης και των Κυβερνητικών οργάνων και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 29 Α'): «Στο άρθρο 9 του ν. 1876/1990 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής: «6. Οι κανονιστικοί όροι εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας που έληξε ή καταγγέλθηκε, εξακολουθούν να ισχύουν επί ένα εξάμηνο από τη λήξη ή καταγγελία και εφαρμόζονται και στους εργαζόμενους που προσλαμβάνονται στο διάστημα αυτό».

B. Κατά το άρθρο 72, του Ν.4331/2015 «Μέτρα για την ανακούφιση των Ατόμων με Αναπηρία, την απλοποίηση της λειτουργίας των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής και συναφή ασφαλιστικά ζητήματα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 69 Α'): «1. Οι κανονιστικοί όροι συλλογικής σύμβασης ή διαιτητικής απόφασης, που έληξε ή καταγγέλθηκε, εξακολουθούν να ισχύουν για ένα εξάμηνο και εφαρμόζονται και στους εργαζόμενους που προσλαμβάνονται στο διάστημα αυτό. Μετά την πάροδο του εξαμήνου, οι υφιστάμενοι όροι εργασίας εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι ότου λυθεί ή τροποποιηθεί η ατομική σχέση εργασίας. 2. Η ισχύς της από 26 Μαρτίου 2014 Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας παρατείνεται από τη λήξη της μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2015, εφόσον μέχρι την ημερομηνία αυτή δεν έχει συναφθεί νέα Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.»

Γ. Η τελευταία Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.) είναι η από 29.9.2015 ΕΓΣΣΕ (ΠΚ 7/2015) και βάσει αυτής παρατάθηκε η ισχύς της από (26.3.2014) ΕΓΣΣΕ (ΠΚ 3/26.3.2014) μέχρι την 31.12.2015. Τα μέρη τα οποία συμβλήθηκαν από πλευράς εργοδοτών είναι ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (Σ.Ε.Β.), η Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.), η Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (Ε.Σ.Σ.Ε.), ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (Σ.Ε.Τ.Ε.), ενώ από πλευράς των εργαζομένων, η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.).

Δ. Σύμφωνα με την παρ.4, της υποπαρ.Ε.2, του άρθρου 2, του Ν.4336/2015 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις – Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης» (ΦΕΚ 94 Α'): «4. Η παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4331/2015 (Α'69) καταργείται¹⁰».

---

¹⁰ Η οποία όριζε τα εξής: Οι κανονιστικοί όροι συλλογικής σύμβασης ή διαιτητικής απόφασης, που έληξε ή καταγγέλθηκε, εξακολουθούν να ισχύουν για ένα εξάμηνο και εφαρμόζονται και στους εργαζόμενους που προσλαμβάνονται στο διάστημα αυτό. Μετά την πάροδο του εξαμήνου, οι υφιστάμενοι όροι εργασίας εξακολουθούν να ισχύουν μέχρις ότου λυθεί ή τροποποιηθεί η ατομική σχέση εργασίας.

III. Συνθήκες Εργασίας

Στον τομέα της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία, στην εξεταζόμενη περίοδο πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα :

Νομοθετικές και άλλες πρωτοβουλίες:

- Έκδοση του Π.Δ 52/2015 «Εναρμόνιση με την οδηγία 2014/27/ΕΕ “Για την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 92/58/ΕΟΚ, 92/85/ΕΟΚ, 94/33/ΕΚ, 98/24/ΕΚ και της οδηγίας 2004/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων” – Τροποποίηση των Π.Δ 105/95, Π.Δ 176/97, Π.Δ 62/98, Π.Δ 338/01 και Π.Δ 399/94» (ΦΕΚ Α΄81/17.07.2015)
- Ολοκλήρωση της αξιολόγησης της Εθνικής Στρατηγικής για την Ασφάλεια & Υγεία στην Εργασία (Ε.Σ.Α.Υ.Ε 2010 – 2013)
- Προπαρασκευαστικές δράσεις για την κατάρτιση της νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Ασφάλεια & Υγεία στην Εργασία (Ε.Σ.Α.Υ.Ε 2016 – 2020)
- Υποβολή προτάσεων για νομοθετικές ρυθμίσεις σχετικά με την αναβάθμιση του στρατηγικού ρόλου του υπουργείου Εργασίας σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας (ιδίως στο δημόσιο τομέα και την εκπαίδευση), καθώς και τον εξορθολογισμό της λειτουργίας των φορέων παροχής υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης
- Έκδοση υπουργικής απόφασης και υλοποίηση ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης εργοδοτών, προκειμένου να ασκούν καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας στις επιχειρήσεις τους. Από την αρχή του χρόνου μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί περίπου 300 προγράμματα για την κατάρτιση περίπου 6.500 εργοδοτών σε μικρές επιχειρήσεις.
- Έκδοση νέων και τροποποιήσεις παλαιότερων αδειών λειτουργίας σε Επιχειρήσεις Αφαίρεσης - Κατεδάφισης Αμιάντου (Ε.Α.Κ) & Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π).

Οργανωτικές δράσεις:

- Περαιτέρω ανάπτυξη του διαδραστικού εργαλείου OiRA για την εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου σε μικρομεσαίες και πολύ μικρές επιχειρήσεις
- Διαδικασία ανάθεσης ορισμένου αριθμού μελετών στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Δημόκριτο και Πολυτεχνείο Κρήτης για την υποστήριξη του Τμήματος Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (Οδηγία Seveso)
- Έκδοση και διανομή εύχρηστου και συνοπτικού φυλλαδίου με τη νέα σήμανση των επικίνδυνων χημικών ουσιών και μιγμάτων
- Συμμετοχή και ένταξη διαδικασιών της υπηρεσίας μας στο έργο “Ψηφιακές υπηρεσίες μίας στάσης”

Δράσεις εξωστρέφειας & συνεργασιών:

Πραγματοποιήθηκαν σειρά δράσεων για την προώθηση της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Συμμετοχή σε ημερίδες του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας για την Ασφάλεια & Υγεία
- Ημερίδες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης (Βόλος, Ιωάννινα, Αθήνα, Θεσσαλονίκη) στο πλαίσιο του δεύτερου έτους της Ευρωπαϊκής Εκστρατείας 2014-2015 «Διαχείριση του Άγχους σε Ασφαλείς και Υγιείς Χώρους Εργασίας»
- Εκπαιδευτικά σεμινάρια για την εκπόνηση της μελέτης Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου με τη χρήση του διαδικτυακού διαδραστικού εργαλείου OiRA στο χώρο των μικρών και των πολύ μικρών επιχειρήσεων
- Συμμετοχή σε εκδήλωση του Τ.Ε.Ι Αθήνας για την Ασφάλεια και Υγεία στο χώρο της Εκπαίδευσης
- Παρουσίαση στα Κέντρα Συμβουλευτικής Πληροφόρησης (ΚΕ.ΣΥ.Π) του Υπουργείου Παιδείας σχετικά με την εφαρμογή της ΑΥΕ στην εκπαίδευση
- Προγράμματα επιμόρφωσης εργοδοτών και εργαζομένων για θέματα άσκησης καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας σε επιχειρήσεις Β΄ και Γ΄ κατηγορίας (Υπουργική Απόφαση 10520/213/16.03.2015, Φ.Ε.Κ Β΄453)
- Συνεργασία με επιστημονικούς και θεσμικούς φορείς (Ε.Μ.Π, Τ.Ε.Ι Αθήνας, Ο.Σ.Ε, νοσοκομεία, Δ.Ε.Η, Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (Δημόκριτος) κ.α.), για μετρήσεις επικίνδυνων παραγόντων κ.λπ.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

I. Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων

Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) βάσει του ν. 3996/2011 αποτελεί τον κατεξοχήν ελεγκτικό μηχανισμό του κράτους αναφορικά με την επίβλεψη και τον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας.

Επιπλέον, το Σ.ΕΠ.Ε. συνεισφέρει με τη δράση του στην αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής καθώς με το **Π.Δ.113/2014** είναι αρμόδιο να ερευνά παράλληλα και ανεξάρτητα από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, και την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων, αποτελώντας σημαντικό παράγοντα στο πεδίο ελέγχου της αδήλωτης εργασίας στην Ελλάδα.

Εντός του έτους 2015, οι Επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας συνέχισαν το έργο της διενέργειας ελέγχων για την τήρηση της νομοθεσίας αναφορικά με τους όρους εργασίας (π.χ. χρονικά όρια, αμοιβή), της έρευνας της ασφαλιστικής κάλυψης των εργαζομένων, της παροχής πληροφοριών σε εργαζομένους και εργοδότες για θέματα εργατικής νομοθεσίας, της συμφιλιοτικής

παρέμβασης στο χώρο των εργασιακών σχέσεων και της επίλυσης των εργατικών διαφορών.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα και με τα συνοπτικά στατιστικά στοιχεία (των οποίων εκκρεμεί η πλήρης επεξεργασία) του ΣΕΠΕ, για το έτος 2015 οι έλεγχοι που πραγματοποίησαν οι Επιθεωρητές Εργασιακών Σχέσεων ανήλθαν σε 29.840 έναντι των προγραμματισμένων 26.595, καταγράφηκε δηλαδή αύξηση επίτευξης του στόχου κατά 12,2%. Επιπλέον, για τις παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που διαπιστώθηκαν στους ανωτέρω ελέγχους υπεβλήθησαν 820 μηνύσεις και 1.795 μηνυτήριες αναφορές και επεβλήθησαν 6.415 πρόστιμα (συνολικού ύψους 32.994.903 €).

Τέλος, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα οι Περιφερειακές Επιθεωρήσεις Εργασιακών Σχέσεων πραγματοποίησαν 13.122 εργατικές διαφορές, από τις οποίες επιλύθηκαν οι 6.245 και καταβλήθηκε σε εργαζόμενους συνολικά το ποσό των €12.362.841.

II. Επιθεώρηση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία

Κατά το έτος 2015, οι υπηρεσίες Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία συνέχισαν το έργο τους για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και στην πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που έχουν αποσταλεί από τις Περιφερειακές Δ/νσεις στη Δ/νση Προγραμματισμού και Συντονισμού Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία της ΚΥ του ΣΕΠΕ, για το έτος 2015 οι έλεγχοι που πραγματοποίησαν οι Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία ανήλθαν σε 24.518 έναντι των προγραμματισμένων 22.688, καταγράφηκε δηλαδή αύξηση επίτευξης του στόχου κατά 8%. Επιπλέον, για παραβάσεις της νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία που διαπιστώθηκαν στους ελέγχους, υπεβλήθησαν 627 μηνύσεις και μηνυτήριες αναφορές, επεβλήθησαν 989 πρόστιμα (συνολικού ύψους 4.032.815€) και 259 διακοπές εργασιών¹¹.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

I. Νομοθετικές Ρυθμίσεις επί θεμάτων Κύριας Ασφάλισης Μισθωτών, και Ασθένειας και Μητρότητας.

Κατά το έτος 2015 η χώρα μας προέβη σε μια σειρά μεταρρυθμίσεων στον τομέα της Κοινωνικής Ασφάλισης με σκοπό την εξυγίανση του συστήματος και τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς του. Ιδιαίτερη μέριμνα λήφθηκε για την προστασία των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων.

¹¹ Για τα ανωτέρω στοιχεία δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία επεξεργασίας και επιβεβαίωσής τους. Ως εκ τούτου υπάρχει πιθανότητα μετά την ολοκλήρωση της διασταύρωσης των στοιχείων να υπάρξουν μικρές τροποποιήσεις, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζουν σημαντικά τη γενική συνολική εικόνα της δραστηριότητας της ΕΑΥΕ.

Οι αλλαγές που έγιναν στον τομέα των κύριων συντάξεων κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους περιλαμβάνουν:

1. Παράταση της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων των σχολικών φυλάκων για την αναγνώριση ως συντάξιμου, κατόπιν εξαγοράς στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και το ΕΤΕΑ, του χρόνου απασχόλησης σε προγράμματα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας (άρθρο 31 ν.4320/2015).
2. Παράταση κατά έξι μήνες της καταβολής της σύνταξης λόγω αναπηρίας, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 4331/2015, στις περιπτώσεις λήξης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω αναπηρίας και εφόσον εκκρεμεί στις υγειονομικές επιτροπές ΚΕΠΑ ιατρική κρίση, χωρίς υπαιτιότητα των ασφαλισμένων.
3. Ασφαλιστική τακτοποίηση των πωλητών λαϊκού λαχείου μετά τη μεταβολή του υπεύθυνου εργοδότη για το αποκλειστικό δικαίωμα παραγωγής, λειτουργίας, κυκλοφορίας και διαχείρισης των Λαϊκών Λαχείων (άρθρο 29 του ν.4331/2015). Παρέχεται εξουσιοδότηση για έκδοση σχετικής Υπουργικής Απόφασης.
4. Ασφάλιση όσων συμμετέχουν σε προγράμματα κοινωνικής επανένταξης και επαγγελματικής εκπαίδευσης του ΚΕ.Θ.Ε.Α., που απασχολούνται για το σκοπό αυτό σε παραγωγικές μονάδες του. Ειδικότερα, οι συμμετέχοντες σε προγράμματα κοινωνικής επανένταξης και επαγγελματικής εκπαίδευσης του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.), που απασχολούνται για το σκοπό αυτό σε παραγωγικές μονάδες του ΚΕ.Θ.Ε.Α. ασφαλίζονται α) για τον κίνδυνο του ατυχήματος και β) για παροχές ασθένειας σε είδος, εφόσον κατά τη διάρκεια της συμμετοχής τους στα προγράμματα αυτά δεν καλύπτονται, άμεσα ή έμμεσα, από το δημόσιο ή άλλον ασφαλιστικό οργανισμό (άρθρο 25 του ν.4331/2015).
5. Χορήγηση προσαύξησης λόγω οικογενειακών βαρών (συζύγου – τέκνων) στις συντάξεις λόγω γήρατος ή αναπηρίας σε συνταξιούχους του ΕΤΑΠ-ΜΜΕ που δεν λάμβαναν την εν λόγω παροχή (άρθρο 42, ν.4331/2015).
6. Εξαίρεση από τα νέα όρια ηλικίας, στο πλαίσιο των πρόσφατων ρυθμίσεων του ν. 4336/2015, με τις οποίες αυξάνονται τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, όπως ορίζεται ρητά στην υπ' αριθμ.Φ11321/οικ.47523/1570/23-10-2015 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2311/Β) που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού, όσων συνταξιοδοτούνται με βάση α) τις διατάξεις περί βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων, β) τις διατάξεις του Ν. 612/1977, όπως ισχύει, καθώς και γ) οι μητέρες και οι χήροι πατέρες ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία τέκνων.
7. Έκτακτη οικονομική ενίσχυση, στους άνεργους και σε όσους επιδοτήθηκαν ως άνεργοι, λόγω επίσχεσης εργασίας, ασφαλισμένους του Λογαριασμού Ανεργίας Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών κα Θεσσαλονίκης του Κλάδου Ανεργίας και Δώρου του ΕΤΑΠ-ΜΜΕ, των οποίων η επιδότηση λόγω τακτικής ανεργίας ή επίσχεσης, τερματίστηκε μέσα στο προ της 1^{ης} Δεκεμβρίου 2015 επτάμηνο και εφόσον από τη λήξη της επιδότησής τους και μέχρι την ανωτέρω αναφερόμενη ημερομηνία δεν

εργάστηκαν σε εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας περισσότερο από δύο μήνες, χορηγήθηκε έκτακτη οικονομική ενίσχυση, ύψους ενός μηνιαίου επιδόματος για τις εορτές των Χριστουγέννων έτους 2015 και του νέου έτους 2016.

Νέοι δικαιούχοι για τη χορήγηση παροχών υγειονομικής περίθαλψης:

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 30 του ν.4320/2015 (Α/29), οι ασφαλισμένοι του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και τα μέλη της οικογένειάς τους, για την περίοδο από 1-3-2015 έως 29-2-2016, δικαιούνται υγειονομικής περίθαλψης με τη συμπλήρωση 50 ημερών ασφάλισης είτε κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος (2013) είτε κατά το τελευταίο δεκαπεντάμηνο αφαιρουμένου του τελευταίου τριμήνου.
2. Άνεργοι ηλικίας από 29 έως 55 ετών, και τα μέλη οικογένειάς τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 5 του ν.2768/1999 (Α' 273), καλύπτονται για παροχές ασθένειας σε είδος, από τον ασφαλιστικό φορέα στον οποίο ασφαλίζονταν πριν τη διακοπή της εργασίας τους. Η ασφαλιστική κάλυψη αρχίζει μετά την εγγραφή του άνεργου στον Ο.Α.Ε.Δ. επί ένα συνεχές δωδεκάμηνο και εφόσον εξακολουθεί να παραμένει άνεργος, καλύπτεται για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε είδος για διάστημα μέχρι δύο χρόνια. Δεδομένων των δυσμενών οικονομικών συνθηκών και του υψηλού ποσοστού ανεργίας, το διάστημα αυτό, παρατάθηκε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2012 (με την παρ. 2 του άρθρου 35 του ν.3996/2011/Α,170), μέχρι την 28η Φεβρουαρίου 2014 (με το άρθρο 75 του ν.4144/2013/Α, 88) μέχρι την 28^η Φεβρουαρίου 2015 (με την παρ. 1Β του άρθρου 18 του ν.4242/2014/Α, 50) και μέχρι την 29^η Φεβρουαρίου 2016 με το άρθρο 30 του ν.4320/2015.
3. Οι εργαζόμενοι της επιχείρησης με την επωνυμία «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΧΑΙΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» και οι εργαζόμενοι των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, καθώς και τα μέλη οικογενείας τους που αναφέρονται στο άρθρο 33 του α.ν. 1846/1951 καλύπτονται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για παροχές ασθένειας σε είδος για την περίοδο από 1.3.2015 έως 28.2.2016 χωρίς την προϋπόθεση της συμπλήρωσης των απαιτούμενων ημερών ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του ν.4320/2015 (Α,29),
4. Ασφαλισμένοι του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.) που διέκοψαν την επαγγελματική τους δραστηριότητα ή προέβησαν σε δήλωση αδράνειας εργασιών στη Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με την ΠΟΛ 1102/14.7.2005 και δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου δευτέρου του ν.3845/2010 (Α/65) ή συνεχίζουν την επαγγελματική τους δραστηριότητα και δεν είναι ασφαλισμένοι σε άλλο φορέα, δικαιούνται, οι ίδιοι και τα προστατευόμενα μέλη αυτών, παροχές ασθένειας σε είδος, μέχρι 29/2/2016, εφόσον οι οφειλές τους αφορούν τα έτη 2011, 2012 και 2013 και ο μέσος όρος του συνολικού οικογενειακού φορολογητέου εισοδήματος για τα ανωτέρω έτη δεν υπερβαίνει τα 12.000 ευρώ, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Α3 του άρθρου πρώτου του ν.4254/2014 (Α/85) της ΚΥΑ αριθ.Φ.80000/7870/305/2014 (Β/1619) και του άρθρου 30 του ν.4320/2015 (Α/29),

5. Ασφαλισμένοι του Τομέα Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, του Τομέα Ασφάλισης Νομικών και του Τομέα Σύνταξης και Ασφάλισης Υγειονομικών του Ενιαίου Ταμείου του Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (Ε.Τ.Α.Α.) οι οποίοι έχουν απολέσει την ασφαλιστική τους ικανότητα λόγω οφειλών στον ασφαλιστικό τους φορέα, δικαιούνται, οι ίδιοι και τα προστατευόμενα μέλη αυτών, παροχές ασθένειας σε είδος, μέχρι 29/2/2016, εφόσον οι οφειλές τους αφορούν τα έτη 2011, 2012 και 2013 και ο μέσος όρος του συνολικού οικογενειακού φορολογητέου εισοδήματος για τα ανωτέρω έτη δεν υπερβαίνει τα 12.000 ευρώ, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Α3 του άρθρου πρώτου του ν.4254/2014 (Α/85), της ΚΥΑ αριθ.Φ.80000/7870/305/2014 (Β, 1619) και του άρθρου 30 του ν.4320/2015 (Α/29).

6. Οι υπερήλικες ασφαλισμένοι του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.), των οποίων το ασφαλιστικό δικαίωμα επανεξετάζεται βάσει της περίπτωσης 5 της υποπαραγράφου ΙΑ6 του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 (Α/222) και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση σύνταξης, και τα προστατευόμενα μέλη αυτών, δικαιούνται παροχές ασθένειας σε είδος μέχρι 29.2.2016, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Α3 του άρθρου πρώτου του ν.4254/2014 (Α/85), της ΚΥΑ αριθ.Φ.80000/7870/305/2014 (Β/1619) και του άρθρου 30 του ν.4320/2015 (Α/29).

7. Θεσμοθέτηση επιδόματος μητρότητας για τέσσερις (4) μήνες στις αυτοαπασχολούμενες γυναίκες, άμεσα ασφαλισμένες του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών, ύψους 150 ευρώ μηνιαίως, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.4097/2012 (Α/235) και της Κ.Υ.Α. Φ.40035/41931/1653 (ΦΕΚ Β' 192/23.01.2015)

II. Νομοθετικές Ρυθμίσεις επί θεμάτων ασφάλισης αυτοαπασχολούμενων και αγροτών

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ.29 του Ν.4321/2015 (Α'32), στους ασφαλισμένους του Ο.Α.Ε.Ε., παρέχεται η δυνατότητα να επιλέξουν να καταβάλουν ασφαλιστικές εισφορές σε μία εκ των τριών αμέσως κατώτερων ασφαλιστικών κατηγοριών από εκείνη στην οποία έχουν καταταγεί. Ειδικότερα, ασφαλισμένοι του ανωτέρω Οργανισμού που δεν έχουν ασκήσει το δικαίωμα επιλογής κατάταξης σε κατώτερη ασφαλιστική κατηγορία ή το έχουν απολέσει, μπορούν με αίτησή τους να επιλέξουν την κατάταξή τους σε μία εκ των τριών αμέσως κατώτερων ασφαλιστικών κατηγοριών του κλάδου σύνταξης, όπως αυτές προβλέπονται από το π.δ.5/2007 (Α'4), από αυτήν που υπάγονται υποχρεωτικά, και να παραμείνουν σε αυτήν έως 31-12-2016. Το δικαίωμα επιλογής κατάταξης σε κατώτερη ασφαλιστική κατηγορία, χορηγείται μέχρι δύο φορές.

2. Τόσο ο ΟΑΕΕ, όσο και το ΕΤΑΑ δίνουν τη δυνατότητα στους υποψήφιους συνταξιούχους τους να ρυθμίζουν τις ασφαλιστικές οφειλές τους με παρακράτηση από τη σύνταξη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 61 του ν.3863/2010, όπως αντικαταστάθηκαν και συμπληρώθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 43 του ν.3996/2011, του άρθρου 32 του ν.4075/2012, του άρθρου 38 του Ν.4331/2015 και του άρθρου 21 του

N.4337/2015, σε συνδυασμό με τις καταστατικές διατάξεις των Φορέων. Με τις διατάξεις του Ν.4331/2015, οι ασφαλισμένοι που υπέβαλαν αίτηση συνταξιοδότησης έως 30-9-2015 μπορούσαν κατ' εξαίρεση, να υπαχθούν σε ειδικό καθεστώς συμψηφισμού με αναδρομικά δικαιούμενες συντάξεις, του συνόλου της οφειλής τους ή μέρους αυτής, συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων τελών, τόκων και επιβαρύνσεων, εφόσον το ποσό των αναδρομικών συντάξεων δεν επαρκεί για πλήρη συμψηφισμό της οφειλής τους. Το υπόλοιπο ποσό της οφειλής που δεν συμψηφίζεται με αναδρομικές συντάξεις, παρακρατείται από τα ποσά των συντάξεων, σε ίσες μηνιαίες δόσεις, που δεν μπορεί να είναι περισσότερες από εξήντα (60). Συνολικά, το ποσό της οφειλής που συμψηφίζεται με αναδρομικές συντάξεις, καθώς και εκείνο που παρακρατείται σε μηνιαίες δόσεις από την καταβαλλόμενη σύνταξη, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 50.000 ευρώ. Επιπλέον, ποσό οφειλής καταβάλλεται εφάπαξ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το άρθρο 6 του π.δ.258/1983. Οι διατάξεις του νόμου αυτού ήταν μεταβατικής ισχύος και έληξαν στις 30/9/2015. Πλέον, στους υποψήφιους συνταξιούχους που έχουν οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές, παρέχεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης από τον ΟΑΕΕ και το ΕΤΑΑ, αν το οφειλόμενο ποσό εισφορών προσαυξημένο με τα πρόσθετα τέλη και λοιπές επιβαρύνσεις δεν είναι μεγαλύτερο των (30) τριάντα μηνιαίων συντάξεων κατωτάτων ορίων λόγω γήρατος, με ανώτατο όριο, για τους ασφαλισμένους του Ο.Α.Ε.Ε. το ποσό των 20.000 € και για τους ασφαλισμένους στο Ε.Τ.Α.Α. το ποσό των 15.000 €. Το ανωτέρω ποσό οφειλής συμψηφίζεται ή παρακρατείται από το ποσό της σύνταξης, σε ίσες μηνιαίες δόσεις, που δεν δύναται να υπερβαίνουν τις σαράντα (40). Το ποσό οφειλής που υπερβαίνει το προβλεπόμενο όριο, οφείλει ο ασφαλισμένος να το καταβάλει σε δύο μήνες το αργότερο από την παραλαβή της έγγραφης κοινοποίησης της οφειλής, προκειμένου να συνταξιοδοτηθεί από τότε που δικαιούται. Μετά την πάροδο της δίμηνης προθεσμίας απαιτείται η ολοσχερής εξόφληση της οφειλής, ενώ η σύνταξη χορηγείται από τον επόμενο μήνα της εξόφλησης.

3. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 30 του Ν.4321/2015 (Α'32), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 37 του Ν.4331/2015 (Α'69) και ισχύει, καταργήθηκε η επιβολή ποινών για οφειλέτες ατομικής εισφοράς στον ΟΑΕΕ και το ΕΤΑΑ.

4. Ως προς τον Ο.Γ.Α. θεσπίστηκαν ρυθμίσεις περί συνοδείας Ατόμων με Αναπηρία δικαιούχων Λ.Α.Ε. (αρθ.12 ν.4331/2015), σύμφωνα με τις οποίες οι συνταξιούχοι ΟΓΑ δικαιούχοι του ΛΑΕ που λαμβάνουν προσαύξηση του ποσού της σύνταξής τους λόγω απόλυτης αναπηρίας ή τυφλότητας ή επίδομα παραπληγίας – τετραπληγίας ή πάσχουν από νοητική αναπηρία, σύνδρομο Down, εγκεφαλική παράλυση και συμμετέχουν στα προγράμματα κοινωνικού και ιαματικού τουρισμού, καθώς και στο εκδρομικό πρόγραμμα Λ.Α.Ε., έχουν τη δυνατότητα να συνοδεύονται από τρίτο πρόσωπο, στο οποίο χορηγείται σχετικό δελτίο του Λ.Α.Ε. συμμετοχής στο ίδιο πρόγραμμα.

5. Τέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν.4302/2014 (Α' 225), σύνταξη γήρατος από τον ΟΓΑ δικαιούνται και όσοι έχουν συμπληρώσει 40 έτη ασφάλισης με

καταβολή ασφαλιστικών εισφορών σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα και το 62ο έτος της ηλικίας τους.

III. Νομοθετικές ρυθμίσεις επί θεμάτων επικουρικής ασφάλισης

Με τον ν. 4336/2015 (άρθρο 2, υποπαρ.Ε2, περ. 2) ολοκληρώθηκε η ενοποίηση των φορέων επικουρικής ασφάλισης – ν.π.δ.δ., με την ένταξη στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ), από 1.9.2015, των τομέων και κλάδων επικουρικής ασφάλισης των ελευθέρων επαγγελματιών, των εργαζομένων στο χώρο του τύπου και των ΜΜΕ, των ναυτικών και των εργαζομένων στα σώματα ασφαλείας.

Η ανωτέρω ρύθμιση εντάσσεται στο πλαίσιο αναθεώρησης του δημόσιου συστήματος επικουρικής ασφάλισης της χώρας, με γνώμονα τη διασφάλιση της βιωσιμότητάς του και την καταβολή όσο το δυνατόν εξορθολογισμένων συντάξεων.

ΠΡΟΝΟΙΑΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

I. Δράσεις για την Προστασία της Οικογένειας

Κατά το έτος 2015 ότι συνεχίστηκαν οι δράσεις της Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας για την προστασία της οικογένειας, των παιδιών, των εφήβων και των ηλικιωμένων, οι οποίες αναφέρονται και στην Ετήσια Έκθεση του έτους 2014. Επιπρόσθετα, για το έτος 2015, πραγματοποιήθηκαν τα εξής :

Προστασία παιδιού:

Για την πρόληψη των κινδύνων που αντιμετωπίζουν τα παιδιά λειτουργούν :

α) Η Εθνική Γραμμή Παιδικής Προστασίας «1107» που δέχεται τηλεφωνικές καταγγελίες και αναφορές ακόμη και ανώνυμες από πολίτες της ελληνικής επικρατείας, από επαγγελματίες, από Υπηρεσίες και από ανηλίκους. Πραγματοποιήθηκαν 1.600 περίπου κλήσεις για το έτος 2015.

Παράλληλα λειτουργεί η Εθνική Γραμμή Κοινωνικής Βοήθειας «197» η οποία δέχεται περίπου 15.000 κλήσεις για ζητήματα παιδικής προστασίας.

β) Οι Ομάδες Προστασίας Ανηλίκων (Ο.Π.Α.) των Δήμων, σε συνεργασία με την Επιχειρησιακή Συντονιστική Υπηρεσία Δράσεων Παιδικής Προστασίας του Ε.Κ.Κ.Α, συνέβαλλαν ώστε να λειτουργούν 233 Ο.Π.Α. σε αντίστοιχους Δήμους της επικράτειας. Επί του παρόντος, σε αυτές μετέχουν 401 Κοινωνικοί Λειτουργοί.

Επιπρόσθετα για την στήριξη ευπαθών ομάδων (παιδιών, ιδρυμάτων, χαμηλών οικογενειακών εισοδημάτων, ατόμων με αναπηρίες, Ηλικιωμένων χαμηλών εισοδημάτων) λειτουργεί το Κρατικό Κατασκηνωτικό πρόγραμμα στο οποίο φιλοξενήθηκαν 9.210 άτομα, εκ των οποίων: 5.500 παιδιά, 2.290 άτομα με αναπηρία και 1.420 ηλικιωμένα άτομα.

Επιπλέον, σε ό,τι αφορά το θεσμό της αναδοχής ανηλίκων, εκδόθηκε η υπ'αρ.Δ27/ΓΠ.οικ.22560/891 (ΦΕΚ 3692/Β'/31-12-2014) απόφαση, σχετικά με την τήρηση Εθνικού Μητρώου Αναδόχων Ανηλίκων, το οποίο θα τηρεί το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.), εποπτευόμενος φορέας του Υπουργείου Εργασίας.

Προστασία ηλικιωμένων:

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κάθε χρόνο συνάπτει συμβάσεις με Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΜΦΗ), που έχουν τη νομική μορφή του φιλανθρωπικού ιδρύματος για την περίθαλψη ανασφάλιστων και απόρων ηλικιωμένων με δαπάνες του δημοσίου. Για το έτος 2015, το Υπουργείο Εργασίας προέβη στην σύναψη συμβάσεων με φιλανθρωπικά ιδρύματα ανά την Ελλάδα για την κάλυψη 68 συμβατικών κλινών.

Σε ό,τι αφορά στα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) κατά το έτος 2015, λειτούργησαν στην χώρα μας 74 δομές στις οποίες εξυπηρετήθηκαν 1.581 άτομα.

Η διάρκεια παροχής των υπηρεσιών των «Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων» (ΚΗΦΗ) των φορέων των ΟΤΑ, καθώς και των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου του απασχολούμενου προσωπικού, όπως ορίζεται στις περ. α' και β' της παρ. 3 του άρθρου 14 του Ν.4312/2014, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 35 του Ν. 4325/2015, παρατείνεται από τη λήξη της έως την ένταξη των σχετικών Πράξεων ή την υπογραφή των Συμβάσεων για τις Πράξεις αυτές ή για τη μετεξέλιξη αυτών στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2014–2020 του ΕΣΠΑ και πάντως όχι πέραν της 30ης Ιουνίου 2016.

Η χρηματοδότηση για την καταβολή της μισθοδοσίας του απασχολούμενου προσωπικού της παρ. 1 μπορεί να καλυφθεί από πόρους: 1) του άρθρου 259 του Ν. 3852/2010, οι οποίοι, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, θα αποδίδονται απευθείας στους Δήμους όπου εφαρμόζονται τα σχετικά προγράμματα ή μέσω των οικείων ΟΤΑ σε φορείς αρμοδιότητάς τους βάσει απολογιστικών στοιχείων και παραστατικών, 2) από εθνικούς πόρους ή από κάθε άλλη πηγή. Το συνολικό διατιθέμενο ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 3.670.000 ευρώ έως την 30η Ιουνίου 2016. Ο τρόπος καταβολής της χρηματοδότησης θα οριστεί, εφόσον προκύπτει η ανάγκη, με Προγραμματική Συμφωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Με πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση (παράγραφος 2^α του άρθρου 49 του Ν. 4351/2015, ΦΕΚ 164/Α'/2015) η διάρκεια του Προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» που παρατάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 64 του Ν. 4277/2014 (ΦΕΚ 156/Α'/2014) μέχρι 31/12/2015, καθώς και οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου των

απασχολούμενων για την παροχή των σχετικών υπηρεσιών, που παρατάθηκαν για το ίδιο διάστημα, παρατείνονται από τη λήξη τους μέχρι 31/12/2016.

Για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση της υλοποίησης του Προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» για το χρονικό διάστημα από 1/1/2016 έως και 31/12/2016 μεταφέρονται πόροι από: α) το λογαριασμό της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων, που τηρείται στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ), μέχρι του ύψους των 40.000.000 ευρώ, β) τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και ειδικότερα τον Ειδικό Φορέα 33 – 220 μέχρι του ύψους των 5.000.000 ευρώ, γ) την ειδική εισφορά ασφαλισμένων, που θεσμοθετήθηκε με το άρθρο 138 του Ν.4052/2012 (ΦΕΚ 41/Α'/2012) για τη χρηματοδότηση του Προγράμματος «Κατ' Οίκον Φροντίδα Συνταξιούχων» (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ), μέχρι του ύψους των 14.000.000 ευρώ και δ) τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, μέχρι του ύψους του 1.000.000 ευρώ.

Σε ό,τι αφορά το πρόγραμμα Κατασκηνώσεων – Λουτροθεραπείας – Πηλοθεραπείας που υλοποιεί κάθε χρόνο το Υπουργείο Εργασίας για ηλικιωμένα και ενήλικα άτομα με αναπηρία, για το έτος 2015, ο αριθμός των συμμετεχόντων ανήλθε σε 3.266.

II. Δράσεις για την Προστασία των Ατόμων με Αναπηρία

Με γνώμονα τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας μας, αλλά και τις επιταγές του Συντάγματος έχει θεσπιστεί μια σειρά από προγράμματα για τα άτομα με αναπηρία, τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο της διαφύλαξης και προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αφού στόχο έχουν την κοινωνική ενσωμάτωση και παροχή ευκαιριών για ισότιμη ένταξη και συμμετοχή στα κοινωνικά δρώμενα. Στο πλαίσιο αυτό, συνεχίζονται το Εθνικό Μητρώο Δικαιούχων Κοινωνικών και Προνοιακών Επιδομάτων, η λειτουργία των Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, η χορήγηση Δελτίου Μετακίνησης ΑμεΑ, ενώ σχεδιάζονται προγράμματα για την οικονομική ενίσχυση των ατόμων με αναπηρία.

Επίσης, και το 2015 υλοποιήθηκε το Κατασκηνωτικό Πρόγραμμα για ΑμεΑ κατά τη θερινή περίοδο σε συνεργασία με την ΕΣΑμεΑ και την ΠΟΣΓΚΑμεΑ που πραγματοποιείται σε 12 κατασκηνωτικούς χώρους σε αντίστοιχους δήμους όλης της χώρας. Σκοπός είναι για 10 ημέρες, άτομα με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες, μαζί με το οικογενειακό τους περιβάλλον να βρεθούν σε ένα χώρο αναψυχής και ψυχαγωγίας που στοχεύει στην ενδυνάμωση των σχέσεων των συμμετεχόντων συμβάλλοντας έτσι στην κοινωνικοποίησή τους.

Παράλληλα, τη θερινή περίοδο υλοποιείται το πρόγραμμα «Λειτουργία πρότυπης παραλίας με προσβασιμότητα των Ατόμων με Αναπηρία» στους χώρους του Κέντρου Αποθεραπείας και Αποκατάστασης παιδιών με αναπηρία Αττικής σε συνεργασία με τον Πανελλήνιο Σύλλογο Παραπληγικών.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ – ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

I. Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ)

A. Υποβολή εθνικών Εκθέσεων

Η χώρα μας αποτελεί μέλος της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (Δ.Ο.Ε.) από το έτος 1919. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ιδιότητα της χώρας – μέλους, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης – κατόπιν επικοινωνίας με όλους τους αρμόδιους φορείς - συντάσσει και υποβάλλει Εκθέσεις για την εφαρμογή των: α) κυρωμένων Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας, που επιλέγονται κάθε χρόνο από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (Δ.Γ.Ε.), βάσει του άρθρου 22 του Καταστατικού της Δ.Ο.Ε. και β) των μη κυρωμένων Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας, βάσει του άρθρου 19 του Καταστατικού της Δ.Ο.Ε.

α) Για το έτος 2015 το αρμόδιο Τμήμα της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας συνέταξε και υπέβαλε στο Δ.Γ.Ε. Εκθέσεις για την εφαρμογή των ακόλουθων **13 κυρωμένων από τη χώρα μας** Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας:

- **13 Δ.Σ.Ε.** – «Για τον ανθρακικό μόλυβδο (χρωματισμοί)»
- **29 Δ.Σ.Ε.** – «Για την αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία»
- **45 Δ.Σ.Ε.** - «Περί χρησιμοποίησης γυναικών εις υπογείους εργασίας μεταλλείων πάσης κατηγορίας»
- **62 Δ.Σ.Ε.** - «Για τις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομική βιομηχανία»
- **88 Δ.Σ.Ε.** - «Για τις υπηρεσίες απασχόλησης»
- **95 Δ.Σ.Ε.** – «Για την προστασία του μισθού»
- **105 Δ.Σ.Ε.** – «Για την κατάργηση της αναγκαστικής εργασίας»
- **115 Δ.Σ.Ε.** – «Για την προστασία από τις ιοντίζουσες ακτινοβολίες»
- **136 Δ.Σ.Ε.** - «Για την προστασία απέναντι στους κινδύνους, που προκαλούνται από το βενζόλιο»
- **138 Δ.Σ.Ε.** - «Για το κατώτατο όριο ηλικίας εισόδου στην Απασχόληση»
- **144 Δ.Σ.Ε.** - «Για τις Τριμερείς Συνεννοήσεις σχετικά με τους Διεθνείς Κανόνες»
- **159 Δ.Σ.Ε.** - «Για την επαγγελματική επαναπροσαρμογή και απασχόληση των μειονεκτούντων ατόμων»
- **182 Δ.Σ.Ε.** - «Για την απαγόρευση των χειρότερων μορφών παιδικής εργασίας και την άμεση δράση με σκοπό την εξάλειψή τους»

Επίσης, το αρμόδιο Τμήμα υπέβαλε την αρχική Έκθεση για την εφαρμογή από την χώρα μας της **Σύμβασης Ναυτικής Εργασίας, 2006**, η οποία κυρώθηκε από τη χώρα μας στις 20 Σεπτεμβρίου 2012 (επίσημη επικύρωση 4 Ιανουαρίου 2013) και ετέθη σε ισχύ στις 4 Ιανουαρίου 2014.

β) Για το έτος 2015 το Δ.Γ.Ε. ζήτησε από τη χώρα μας, βάσει του Άρθρου 19 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, την υποβολή Έκθεσης για την κατάσταση της ελληνικής νομοθεσίας σχετικά με τις ακόλουθες Διεθνείς Συμβάσεις και Συστάσεις Εργασίας:

- Τη Διεθνή Σύμβαση Εργασίας σχετικά με το **Πλαίσιο Προώθησης περί υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία** με αριθμό 187, (2006)
- Τη Διεθνή Σύσταση Εργασίας σχετικά με το **Πλαίσιο Προώθησης περί υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία** με αριθμό 197, (2006)
- τη **Διεθνή Σύμβαση Εργασίας** με αριθμό 167 «**Για την υγιεινή και ασφάλεια στις οικοδομές**», (1988)
- την ομώνυμη **Διεθνή Σύσταση Εργασίας** με αριθμό 175 «**Για την υγιεινή και ασφάλεια στις οικοδομές**», (1988)
- τη **Διεθνή Σύμβαση Εργασίας** με αριθμό 176 «**Για την υγιεινή και ασφάλεια στα ορυχεία**», (1995)
- την ομώνυμη **Διεθνή Σύσταση Εργασίας** με αριθμό 183 «**Για την υγιεινή και ασφάλεια στις οικοδομές**», (1995)
- τη **Διεθνή Σύμβαση Εργασίας** με αριθμό 184 «**Για την υγιεινή και ασφάλεια στη γεωργία**», (2001) και
- την ομώνυμη **Διεθνή Σύσταση Εργασίας** με αριθμό 192, «**Για την υγιεινή και ασφάλεια στη γεωργία**», (2001)

Δεδομένου ότι η χώρα μας **δεν έχει κυρώσει τις ανωτέρω Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας**, απέστειλε Έκθεση για το σύνολο του Ερωτηματολογίου. Οι συνεισφορές των Κρατών Μελών και των κοινωνικών εταίρων στο εν λόγω ερωτηματολόγιο θα αποτελέσουν τη βάση για την σύνταξη της Έκθεσης Γενικής Επισκόπησης της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων με θέμα την ασφάλεια και υγεία στην εργασία έτους 2016.

Παράλληλα με την υποβολή της ανωτέρω Έκθεσης από τη χώρα μας, διερευνάται ήδη η δυνατότητα κύρωσης των ανωτέρω Συμβάσεων με σκοπό την εκκίνηση διαδικασίας κύρωσης όλων ή κάποιων εξ αυτών.

B. Υποβολή διεθνών κειμένων στη Βουλή των Ελλήνων

Το Τμήμα Διεθνών Οργανισμών της Διεύθυνσης Διεθνών Σχέσεων, σύμφωνα με την καταστατική υποχρέωση της χώρας ως κράτους μέλους της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, υπέβαλε στη Βουλή προς ενημέρωση του Σώματος (01.09.2015) το κείμενο του Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για την **Αναγκαστική Εργασία (1930)** και της **Διεθνούς Σύστασης Εργασίας με αριθμό 203 σχετικά με τα «Συμπληρωματικά μέτρα για την αποτελεσματική καταπολέμηση της αναγκαστικής εργασίας»** που ψηφίστηκαν κατά την

103^η Σύνοδο της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας, τον Ιούνιο του 2014. Ακολούθως, δρομολογήθηκε η σχετική διαδικασία με σκοπό την εξέταση δυνατότητας κύρωσης του Πρωτοκόλλου εντός του έτους, όπως άλλωστε, καλεί το Συμβούλιο της Ε.Ε. με Απόφαση του να πράξουν τα κ-μ, το συντομότερο δυνατόν και κατά προτίμηση πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Γ. Σύνοδοι Οργάνων της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας

α) 104^η Σύνοδος της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας (Ιούνιος 2015)

Κάθε χρόνο, τον Ιούνιο, στη Γενεύη πραγματοποιείται η Διεθνής Συνδιάσκεψη Εργασίας (Δ.Σ.Ε), με τη συμμετοχή όλων των κρατών μελών της Δ.Ο.Ε. με κύριο στόχο την επεξεργασία και υιοθέτηση –εφόσον επιτευχθεί η απαραίτητη συμφωνία- Διεθνών Συμβάσεων και Συστάσεων Εργασίας, καθώς και κειμένων Συμπερασμάτων. Σύμφωνα με την αρχή της τριμερούς εκπροσώπησης, που αποτελεί μία από τις βασικότερες αρχές λειτουργίας της Δ.Ο.Ε., στις Διεθνείς Συνδιασκέψεις Εργασίας συμμετέχουν πάντα – με έξοδα των Κυβερνήσεων, βάσει υποχρέωσης που απορρέει από το Καταστατικό της Δ.Ο.Ε. - και εκπρόσωποι των αντιπροσωπευτικότερων συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών. Η τελική διαμόρφωση και υιοθέτηση των κειμένων γίνεται κατόπιν τριμερούς συνεργασίας.

Στο πλαίσιο της 104^{ης} Συνόδου της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας έλαβαν χώρα οι ακόλουθες Τεχνικές Επιτροπές:

1) Η Επιτροπή για το Θέμα IV «Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και δημιουργία αξιοπρεπούς και παραγωγικής απασχόλησης» – (Γενική συζήτηση)

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ο.Ε., κατά την 319^η Σύνοδό του (Οκτώβριος του 2013), αποφάσισε να συμπεριλάβει στην ημερήσια διάταξη της 104^{ης} Συνόδου της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας (2015) για γενική συζήτηση ένα θέμα σχετικά με τις «μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τη δημιουργία αξιοπρεπούς και παραγωγικής απασχόλησης».

Το σχετικό σχέδιο κειμένου, που είχε προετοιμαστεί από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας, με τα συμπεράσματα που προέκυψαν αποτέλεσαν το αντικείμενο συζήτησης της Επιτροπής, με παρεμβάσεις των συμμετεχόντων χωρών σε τριμερές επίπεδο: κυβερνήσεων, εργοδοτών και εργαζομένων.

Το σχέδιο Έκθεσης και συμπερασμάτων έτυχε της απαραίτητης επεξεργασίας κατά τη διάρκεια των εργασιών της ομώνυμη Επιτροπής, και υιοθετήθηκε στην τελική του μορφή από την Ολομέλεια της Επιτροπής και ακολούθως από την Ολομέλεια της Συνδιάσκεψης.

2) Η Επιτροπή για το Θέμα V «Διευκόλυνση της μετάβασης από την άτυπη στην επίσημη οικονομία» (Κανονιστική δράση, διαδικασία διπλής συζήτησης)

Κατά την 103^η (Ιούνιος 2014) και 104^η (Ιούνιος 2015) Σύνοδό της, η Διεθνής Συνδιάσκεψη Εργασίας (Δ.Σ.Ε.) επεξεργάστηκε, στο πλαίσιο της διαδικασίας της διπλής συζήτησης, κείμενο Διεθνούς Σύστασης Εργασίας σχετικά με τη μετάβαση από την άτυπη στην επίσημη οικονομία. Μετά την ολοκλήρωση της επεξεργασίας από την ομώνυμη Τεχνική Επιτροπή, το κείμενο υιοθετήθηκε στην τελική του μορφή και από την Ολομέλεια της Συνδιάσκεψης φέροντας τον τίτλο: Διεθνής Σύσταση Εργασίας με αριθμό 204 για τη μετάβαση από την άτυπη στην επίσημη οικονομία.

3) Η Επιτροπή για το θέμα VI «Περιοδικά επαναλαμβανόμενη συζήτηση για τον στρατηγικό στόχο της κοινωνικής προστασίας (προστασία της εργασίας), ως συνέχεια της Διακήρυξης της Δ.Ο.Ε. του 2008 για την κοινωνική δικαιοσύνη με στόχο μια δίκαιη παγκοσμιοποίηση».

Η συζήτηση αυτή τέθηκε στην ημερήσια διάταξη σε συνέχεια της Διακήρυξης της Δ.Ο.Ε. του 2008, η οποία εισήγαγε το σύστημα των περιοδικά επαναλαμβανόμενων συζητήσεων κατά τη διάρκεια των Διεθνών Συνδιασκέψεων Εργασίας με αντικείμενο κάθε φορά έναν από τους τέσσερις στρατηγικούς στόχους της Οργάνωσης. Αντικείμενο της περιοδικά επαναλαμβανόμενης συζήτησης του 2015 ήταν ο στρατηγικός στόχος της κοινωνικής προστασίας και ειδικότερα, ο πυλώνας της προστασίας της εργασίας.

Ένας από τους βασικούς στόχους της συζήτησης στην Επιτροπή ήταν η επεξεργασία ενός κειμένου Συμπερασμάτων, προς υιοθέτηση από τη Συνδιάσκεψη, το οποίο θα καθορίζει τις προτεραιότητες πολιτικών και δράσεων στον τομέα της προστασίας της εργασίας με την υποστήριξη της Δ.Ο.Ε. και την ενεργό συμμετοχή των κυβερνήσεων και των κοινωνικών εταίρων.

β) 324^η Σύνοδος του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ο.Ε. (Ιούνιος 2015)

Όπως κάθε έτος, μετά το πέρας των εργασιών της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας συνήλθε σε μονοήμερη Σύνοδο το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της Δ.Ο.Ε., προκειμένου να αποφασίσει επί περιορισμένου αριθμού επειγόντων ή διαδικαστικών θεμάτων. Ειδικότερα, υιοθέτησε τις **Συστάσεις**, προς μεγάλο αριθμό κρατών-μελών, που περιείχε η 375^η Έκθεση της Επιτροπής για τη Συνδικαλιστική Ελευθερία και εξέτασε την πορεία προηγούμενων αποφάσεών του σχετικά με δύο **καταγγελίες που υποβλήθηκαν** (βάσει του Άρθρου 26 του Καταστατικού της Δ.Ο.Ε.) **για παραβίαση της 87 ΔΣΕ από τη Γουατεμάλα και από τα νησιά Φίτζι** αντίστοιχα.

γ) 325^η Σύνοδος του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ο.Ε. (Νοέμβριος 2015)

Στους επιμέρους Τομείς της ως άνω Συνόδου του Δ.Σ. συζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής θέματα αυξημένου ενδιαφέροντος:

1) Έγκριση σχεδίου Όρων Αναφοράς για την Τριμερή Ομάδα Εργασίας που συνεστήθη για να προσφέρει εμπειρογνωμοσύνη στο πλαίσιο του **Μηχανισμού Αναθεώρησης των Διεθνών Κανόνων Εργασίας, με σκοπό να διασφαλιστεί ότι το**

σύνολο των Διεθνών Κανόνων Εργασίας (Διεθνείς Συμβάσεις και Διεθνείς Συστάσεις Εργασίας) παραμένει επίκαιρο και σαφές.

2) Επιλογή Συμβάσεων και Συστάσεων, επί των οποίων θα πρέπει να ζητηθούν Εκθέσεις το 2017, υπό το Άρθρο 19 του Καταστατικού της Δ.Ο.Ε.

3) Συμπλήρωση της ημερήσιας διάταξης της 106^{ης} Συνόδου της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας (Ιούνιος 2017)

4) Η παγκόσμια προσφυγική κρίση και οι επιπτώσεις της στον κόσμο της εργασίας. Το συγκεκριμένο θέμα συμπεριλήφθηκε στην ημερήσια διάταξη δεδομένης της μεγάλης όξυνσης του φαινομένου τους τελευταίους μήνες.

Δ. Καταγγελίες ενώπιον της Επιτροπής για τη Συνδικαλιστική Ελευθερία του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ο.Ε. εις βάρος της Ελλάδας

Ενώπιον της Επιτροπής για τη Συνδικαλιστική Ελευθερία του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ο.Ε. παραμένουν σε εκκρεμότητα εις βάρος της χώρας μας παλαιότερες καταγγελίες, χωρίς, εντούτοις, η Επιτροπή να έχει απευθύνει στην ελληνική κυβέρνηση εντός του έτους νεώτερες συστάσεις με αίτημα περαιτέρω πληροφορίες επί των κάτωθι εκκρεμουσών καταγγελιών:

α) Καταγγελία της Γ.Σ.Ε.Ε. για παραβίαση των 3 θεμελιωδών Διεθνών Συμβάσεων Εργασίας (Οκτώβριος 2010 - Υπόθεση 2820), ήτοι της Δ.Σ.Ε. 98 «Περί εφαρμογής των αρχών του δικαιώματος οργανώσεως και συλλογικής διαπραγματεύσεως», 87 «Περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και προστασίας του συνδικαλιστικού δικαιώματος» και 154 «Για την προώθηση της συλλογικής διαπραγμάτευσης», δεδομένων των μέτρων που ελήφθησαν από την Ελληνική κυβέρνηση για την περαιτέρω εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας.

β) Καταγγελία της Διεθνούς Ομοσπονδίας Εργαζομένων στις Μεταφορές (International Transport Workers' Federation –ITF) σχετικά με την απόφαση της ελληνικής Κυβέρνησης να επιστρατεύσει τους έλληνες ναυτεργάτες σε πλοία εσωτερικών ακτοπλοϊκών γραμμών (2010 - Υπόθεση 2838)

Ε. Παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν ενώπιον της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για την Εφαρμογή των Συμβάσεων και Συστάσεων της Δ.Ο.Ε. εις βάρος της Ελλάδας. Δεν υπήρξε εξέλιξη εντός του 2015 σχετικά με τις κατωτέρω Παρατηρήσεις μετά την αποστολή μεμονωμένης ή ενσωματωμένης σε ετήσια Έκθεση απάντησης της ελληνικής κυβέρνησης:

α) Παρατηρήσεις της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (Σεπτέμβριος 2013) σε ό,τι αφορά την επιστράτευση των απεργών ναυτεργατών, των

απεργών εργαζομένων στα μέσα σταθερής τροχιάς και των απεργών καθηγητών μέσης εκπαίδευσης.

β) Παρατηρήσεις της Ένωσης Στρατιωτικών Γιατρών (ΕΣΤΙΑ) (Σεπτέμβριος 2013) σχετικά με την εφαρμογή από τη χώρα μας της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας με αριθμό 29 «Περί αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας»

γ) Παρατηρήσεις της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Συνδικαλιστικών Οργανώσεων προς το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (Σεπτέμβριος 2014) σχετικά με την εφαρμογή από τη χώρα μας των Δ.Σ.Ε. 98 «Για το δικαίωμα Οργάνωσης και Συλλογικής διαπραγμάτευσης» και 87 «Για τη συνδικαλιστική ελευθερία και την προστασία του συνδικαλιστικού δικαιώματος» γενικά και ειδικά αναφορικά με τις παραβιάσεις τους στη πράξη.

δ) Παρατηρήσεις Συλλόγου Επιθεωρητών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία προς το Διεθνές Γραφείο Εργασίας σχετικά με την εφαρμογή από τη χώρα μας της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας με αριθμό 81 «Για την επιθεώρηση της εργασίας στη βιομηχανία και το εμπόριο».

ε) Παρατηρήσεις της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Εργατικών Συνδικάτων και της Πανελληνίας Ναυτικής Ομοσπονδίας (Μάρτιος 2014)

Επισημαίνεται ότι αποτελεί συνήθη πρακτική του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας η παραπομπή παρατηρήσεων που συσχετίζονται με υποβληθείσα καταγγελία υπό εξέταση από την Επιτροπή για τη Συνδικαλιστική Ελευθερία, ενώπιον της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων προς εξέταση, αξιοποιώντας με αυτόν τον τρόπο το σύνολο του ελεγκτικού μηχανισμού. Στην περίπτωση αυτή, η ελληνική κυβέρνηση καλείται να αποστείλει απάντηση σχολιασμού των Παρατηρήσεων εγκαίρως και πάντως εντός του χρονικού ορίζοντα που μεσολαβεί μέχρι την επερχόμενη Σύνοδο της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων (Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2016), προκειμένου να ληφθούν υπόψη.

ΣΤ. Συμπεράσματα και συστάσεις της Επιτροπής της Συνδιάσκεψης για την εφαρμογή των Διεθνών Κανόνων Εργασίας της Δ.Ο.Ε. κατά την 104^η Σύνοδό της (Ιούνιος 2015)

Η χώρα μας δεν συμπεριλήφθη στον κατάλογο των χωρών προς εξέταση ενώπιον της Επιτροπής της Συνδιάσκεψης.

II. Συμβούλιο της Ευρώπης

A. Εκπροσώπηση στην Κυβερνητική Επιτροπή για τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εκπροσώπησε την Ελλάδα στις εργασίες της 131^{ης} και 132^{ης} Συνόδου της Κυβερνητικής Επιτροπής για τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη (ΕΚΧ) του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Στις ανωτέρω συνεδριάσεις η Κυβερνητική Επιτροπή, εξέτασε τη συμμόρφωση των χωρών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης με τις διατάξεις του ΕΚΧ και του Αναθ. ΕΚΧ, που εντάσσονται στη θεματική ενότητα για τα εργασιακά δικαιώματα και συγκεκριμένα τα άρθρα:

- Άρθρο 2 – Δικαίωμα σε δίκαιες συνθήκες εργασίας
- Άρθρο 4 – Δικαίωμα σε δίκαιη αμοιβή
- Άρθρο 5 – Δικαίωμα στο συνδικαλισμό
- Άρθρο 6 – Δικαίωμα στις συλλογικές διαπραγματεύσεις
- Άρθρο 21 – Δικαίωμα στην ενημέρωση και στη διαβούλευση
- Άρθρο 22 – Δικαίωμα στη συμμετοχή στον καθορισμό και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και του εργασιακού περιβάλλοντος
- Άρθρο 26 – Δικαίωμα στην αξιοπρέπεια κατά την εργασία
- Άρθρο 28 – Δικαίωμα των εκπροσώπων των εργαζομένων στην προστασία μέσα στην επιχείρηση και στις διευκολύνσεις που τους παρέχονται

Η Ελλάδα κλήθηκε να δώσει εξηγήσεις ενώπιον της Κυβερνητικής Επιτροπής και της Γραμματείας του ΕΚΧ για παραβίαση των ακόλουθων άρθρων:

i. Άρθρο 4 παρ.1 ΕΚΧ – το δικαίωμα σε δίκαιη αμοιβή: δικαίωμα σε αξιοπρεπή αμοιβή

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων, κατόπιν εξέτασης της 24ης Ελληνικής Έκθεσης (περίοδος αναφοράς: 01/01/2009 - 31/12/2012), **κατέληξε σε αρνητικό συμπέρασμα** για την εφαρμογή από τη χώρα μας του άρθρου 4 παρ.1, το οποίο αφορά στο δικαίωμα σε δίκαιη αμοιβή και συγκεκριμένα στο δικαίωμα των εργαζομένων σε αξιοπρεπή αμοιβή (σε αμοιβή τέτοια που θα διασφαλίζει σε αυτούς και στις οικογένειές τους ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης) εξαιτίας του ότι:

- Ο κατώτατος μισθός που ισχύει για τους συμβασιούχους του δημοσίου δεν είναι επαρκής ώστε να διασφαλίζει αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης,
- Ο κατώτατος μισθός που ισχύει για τους εργαζομένους του ιδιωτικού τομέα δεν είναι επαρκής ώστε να διασφαλίζει αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης,
- Οι διατάξεις του άρθρου 74, παρ. 8 του Νόμου 3863/2010 και του άρθρου 1, παρ. 1 της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου 6/2012 προβλέπουν την καταβολή κατώτατου μισθού σε όλους τους εργαζομένους κάτω των 25 που είναι κάτω από το επίπεδο φτώχειας,

- Οι διατάξεις του άρθρου 74, παρ. 8 του Νόμου 3863/2010 και του άρθρου 1, παρ. 1 της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου 6/2012 κάνουν διάκριση κατά των εργαζομένων κάτω των 25.

ii. Άρθρο 4 παρ.4 ΕΚΧ – το δικαίωμα σε δίκαιη αμοιβή:

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων, κατόπιν εξέτασης της 24ης Ελληνικής Έκθεσης (περίοδος αναφοράς: 01/01/2009 - 31/12/2012), κατέληξε σε αρνητικό συμπέρασμα για την εφαρμογή από τη χώρα μας του άρθρου 4 παρ.4, το οποίο αφορά στο δικαίωμα σε δίκαιη αμοιβή και συγκεκριμένα στο δικαίωμα των εργαζομένων σε μια λογική προθεσμία προειδοποίησης σε περίπτωση τερματισμού της απασχόλησης εξαιτίας του ότι:

- Η αποζημίωση που χορηγείται σε χειρώνακτες εργαζόμενους δεν είναι επαρκής,
- Δεν υπάρχουν προθεσμίες προειδοποίησης ή αποζημίωση σε περίπτωση τερματισμού της απασχόλησης κατά τη διάρκεια της δοκιμαστικής περιόδου και η παραβίαση που σημειώθηκε με την απόφαση επί της ουσίας της Συλλογικής Καταγγελίας 65/2011 «Γενική Ομοσπονδία Εργαζομένων στις Δημόσιες Εταιρείες Ηλεκτρισμού (ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ) και Συνομοσπονδία Συνδικάτων Δημόσιων Υπαλλήλων (ΑΔΕΔΥ) κατά της Ελλάδος» δεν έχει αποκατασταθεί.

Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης των ελληνικών υποθέσεων και των εξηγήσεων που δόθηκαν από την ελληνική πλευρά, η Κυβερνητική Επιτροπή δεν πρότεινε την υιοθέτηση κυρώσεων κατά της Ελλάδας.

B. Συλλογικές Καταγγελίες στο πλαίσιο του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου

i. Συλλογική Καταγγελία 115/2015 «Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Προσωπικού Δημοσίων Υπηρεσιών (EUROFEDOP) κατά της Ελλάδος»

Στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου Συλλογικών Καταγγελιών¹² στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη, στις 12 Μαρτίου 2015 κατατέθηκε στο Συμβούλιο της Ευρώπης η Συλλογική Καταγγελία υπ' αριθμ.115/2015 «Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Προσωπικού Δημοσίων Υπηρεσιών (EUROFEDOP) κατά της Ελλάδος», η οποία κρίθηκε παραδεκτή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων (ΕΚΔΔ) στις 9 Σεπτεμβρίου 2015. Στις 18 Δεκεμβρίου 2015, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης υπέβαλε τις παρατηρήσεις εκ μέρους της ελληνικής κυβέρνησης, επί της ουσίας της υπόθεσης, προκειμένου να αντικρούσει τα επιχειρήματα της καταγγέλλουσας Ομοσπονδίας και πλέον αναμένεται η απόφαση της ΕΕΚΔ επ' αυτής, η οποία στη συνέχεια θα υποβληθεί στην Επιτροπή των Υπουργών.

ii. Συλλογική Καταγγελία 111/2014 «Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας (ΓΣΕΕ) κατά της Ελλάδας»

Στις 19 Νοεμβρίου 2015 υπεβλήθησαν από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης οι παρατηρήσεις της ελληνικής κυβέρνησης επί

¹² Έχει κυρωθεί με το ν. 2595/98 (ΦΕΚ 63/Α/24-3-98)

της ουσίας της υπόθεσης της ανωτέρω Συλλογικής Καταγγελίας. Η ΓΣΕΕ απάντησε στις παρατηρήσεις της ελληνικής κυβέρνησης, ενώ παράλληλα ζήτησε να γίνει ακροαματική διαδικασία ενώπιον της ΕΕΚΔ μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και της ΓΣΣΕ. Αναμένεται η απόφαση της Επιτροπής επί του αιτήματος αυτού. Τέλος, σημειώνεται ότι και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε παρατηρήσεις επί της εν λόγω Καταγγελίας.

Γ. Υποβολή της 26^{ης} Έκθεσης της Ελληνικής Κυβέρνησης για την εφαρμογή του ΕΚΧ

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ως το επισπεύδον Υπουργείο, συνέταξε και υπέβαλε στο Συμβούλιο της Ευρώπης της 26^η Έκθεση εφαρμογής του ΕΚΧ με περίοδο αναφοράς 01/01/2011-31/12/2014. Η Έκθεση αφορούσε στην εφαρμογή των διατάξεων επί της θεματικής ενότητας «Απασχόληση, Κατάρτιση και Ίσες Ευκαιρίες» και συγκεκριμένα επί των άρθρων:

- Άρθρο 1 για το δικαίωμα στην εργασία
- Άρθρο 9 για το δικαίωμα στον επαγγελματικό προσανατολισμό
- Άρθρο 10 για το δικαίωμα στην επαγγελματική κατάρτιση
- Άρθρο 15 για το δικαίωμα των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην ανεξαρτησία, την κοινωνική ένταξη και τη συμμετοχή στη ζωή της κοινότητας
- Άρθρο 18 για το δικαίωμα στην άσκηση ενός κερδοφόρου επαγγέλματος στο έδαφος άλλων μερών.

Δ. Κύρωση του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη

Εντός του έτους 2015, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προώθησε και ολοκλήρωσε τις διαδικασίες για την κύρωση του Αναθεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη. Ο Αναθεωρημένος ΕΚΧ κυρώθηκε από την Βουλή των Ελλήνων με τον νόμο 4359/2016 (ΦΕΚ 5 Α', 20/01/2016).

Ε. Λοιπές ενέργειες στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης

- Συμμετοχή στη συνάντηση μεταξύ προεδρείου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων και εκπροσώπων των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης με αντικείμενο συζήτησης την προώθηση της Διαδικασίας του Τορίνο και ιδιαίτερα του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου για τις Συλλογικές Καταγγελίες.
- Συμπλήρωση δύο ερωτηματολογίων της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων για τη Στρατηγική του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα δικαιώματα του παιδιού και για τις φιλικές προς τα παιδιά κοινωνικές υπηρεσίες.

- Αποστολή ενημερωτικού σημειώματος προς τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους που συμμετείχαν στο 10 Παγκόσμιο Φόρουμ Νέων Κοινοβουλευτικών της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης (Τόκιο, 27-28 Μαΐου 2015).

III. Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

A. Συμμετοχή στις εργασίες της 56ης Συνόδου της Επιτροπής για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα

Η Ελλάδα τον Οκτώβριο 2015 εξετάστηκε ενώπιον της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμφώνου του ΟΗΕ για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα¹³.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που συμμετείχε στην εξέταση, έδωσε διευκρινίσεις και απάντησε σε ερωτήματα που αφορούσαν στη νομοθεσία της χώρας κατά των διακρίσεων και, συγκεκριμένα, στην προστασία κατά οποιασδήποτε διάκρισης μεταξύ ανδρών και γυναικών στην αμοιβή, όπως διασφαλίζεται από το Σύνταγμα και την ισχύουσα νομοθεσία και καταδεικνύεται από τις ισχύουσες συλλογικές συμβάσεις εργασίας και σχετικά στατιστικά στοιχεία.

Στα Συμπεράσματά της, μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης της Ελλάδας, η Επιτροπή καλωσόρισε τον εποικοδομητικό διάλογο με την ελληνική αντιπροσωπεία και εξήρε το υψηλό επίπεδο εκπροσώπησης, καθώς και την κατάρτιση των μελών της.

Επίσης, η Επιτροπή εξέφρασε την εκτίμησή της για τα μέτρα που λαμβάνει η Ελλάδα για την προώθηση και προστασία των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων, και, ειδικότερα – αναφορικά με τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας – για την ψήφιση του νόμου 4320/2011 για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, καθώς και την κύρωση της Σύμβασης ΟΗΕ για τα Άτομα με Αναπηρία.

Περαιτέρω, η Επιτροπή συνέστησε στη χώρα μας να ενισχύσει τις προσπάθειες της για την μείωση της ανεργίας, κυρίως μεταξύ των νέων και των γυναικών, καθώς και για την καταπολέμηση της φτώχειας, εστιάζοντας στα άτομα και τις κοινωνικές ομάδες που αντιμετωπίζουν τις δυσμενέστερες συνθήκες και βρίσκονται στο περιθώριο.

Τέλος, η Επιτροπή ενθάρρυνε την Ελλάδα να κυρώσει το Προαιρετικό Πρωτόκολλο του Διεθνούς Συμφώνου για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα.

---

¹³ Κυρώθηκε από τη χώρα μας με το Ν1532/1985 (ΦΕΚ45Α/19-03-1985)

Β. Συμμετοχή στις εργασίες της 115^{ης} Συνόδου της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Διεθνούς Συμφώνου του ΟΗΕ για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα

Η Ελλάδα τον Οκτώβριο 2015 εξετάστηκε ενώπιον της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμφώνου του ΟΗΕ για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα¹⁴. Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που συμμετείχε στην εξέταση, έδωσε διευκρινίσεις και απάντησε σε ερωτήματα που αφορούσαν στις δυσανάλογες επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στις γυναίκες, στο μισθολογικό χάσμα ανδρών - γυναικών, στα προγράμματα απασχόλησης και προώθησης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, στην ανεργία και στην προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία.

Στα Συμπεράσματά της, μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης της Ελλάδας, η Επιτροπή εξέφρασε την ικανοποίησή της για την άρτια παρουσία της ελληνικής αντιπροσωπείας. Ειδικότερα, όσον αφορά στα θέματα του Υπουργείου Εργασίας, χαρακτήρισε ως θετικά βήματα την ψήφιση του νόμου 4320/2011 για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, καθώς επίσης και την επικύρωση της Σύμβασης ΟΗΕ για τα Άτομα με Αναπηρία.

Από την άλλη, η Επιτροπή συνέστησε να ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση των άνισων επιπτώσεων της κρίσης στις γυναίκες και να επεκταθούν τα υφιστάμενα προγράμματα που στοχεύουν στη μείωση της ανεργίας των γυναικών.

Όσον αφορά στα άτομα με αναπηρία, η Επιτροπή εξέφρασε τον προβληματισμό της για τις διακρίσεις που υφίστανται, μεταξύ άλλων, στην απασχόληση και τις υπηρεσίες υγείας, καθώς και τον προβληματισμό της για τις επιπτώσεις της κρίσης και των μέτρων λιτότητας στα ΑμεΑ.

Γ. 1η Εθνική Έκθεση για τη Σύμβαση για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία

Η Σύμβαση για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία κυρώθηκε από τη χώρα μας με τον Ν.4074/2012 (ΦΕΚ88/2012). Σημείο αναφοράς για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ΑμεΑ ορίστηκε, με την υπ' αριθμ.Υ426/28-02-2014 (ΦΕΚ523/Β') Απόφαση Πρωθυπουργού, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και, συγκεκριμένα, η Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, η Δ/ση Διεθνών Σχέσεων του Υπουργείου μας ανέλαβε τη σύνταξη της 1^{ης} Εθνικής Έκθεσης της χώρας μας προς την Επιτροπή για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Κατόπιν συλλογής πληροφοριών από όλα τα συναρμόδια Υπουργεία αλλά και την ΕΣΑμεΑ, η πρώτη αυτή Έκθεση εκπονήθηκε και υπεβλήθη στην Επιτροπή του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, τον Ιούνιο του 2015.

¹⁴ Κυρώθηκε από τη χώρα μας με το νόμο2462/1997 (ΦΕΚ Α' 25)

Δ. Συνεισφορά στη σύνταξη ερωτηματολογίων του ΟΗΕ αναφορικά με την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης απέστειλε τη συνεισφορά του σε ερωτηματολόγια του ΟΗΕ, μέσω των οποίων ζητήθηκαν πληροφορίες για την κατάσταση αναφορικά με διάφορους τομείς προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πιο συγκεκριμένα, για το έτος 2015 τα ερωτηματολόγια που εστάλησαν από τον ΟΗΕ αφορούσαν στο δικαίωμα στην ειρηνική συνάθροιση και στο συνεταιρίζεσθαι, στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης μέσα από τη δημιουργία απασχόλησης και ευπρεπούς εργασίας για όλους, στο δικαίωμα στην επαρκή στέγαση, καθώς και στο δικαίωμα στην εργασία στο πλαίσιο της έκθεσης που συντάσσει το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για την εφαρμογή σχετικού Ψηφίσματος για το δικαίωμα στην εργασία.

Ε. Επίσκεψη ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα ΗΕ για τις επιπτώσεις του εξωτερικού χρέους και άλλων συναφών διεθνών οικονομικών υποχρεώσεων των κρατών στην πλήρη απόλαυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του στην Ελλάδα, ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας του ΟΗΕ συναντήθηκε τόσο με τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, όσο και με στελέχη του Υπουργείου Εργασίας και ενημερώθηκε σχετικά με τις επιπτώσεις του χρέους στα εργασιακά δικαιώματα, στην ανεργία, στην κοινωνική ασφάλιση, στη στέγαση και στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Εντός του έτους 2016 αναμένεται η Έκθεση του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα με τα συμπεράσματα και τις συστάσεις του.

IV. Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)

A. Συμμετοχή στην Επιτροπή Απασχόλησης, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εκπροσώπησε την ελληνική κυβέρνηση στις εργασίες της 126^{ης} και 127^{ης} Συνόδου της Επιτροπής Απασχόλησης, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Αντικείμενο εργασιών της Επιτροπής για το έτος 2015 αποτέλεσαν η προετοιμασία της Υπουργικής Συνόδου του ΟΟΣΑ για την Απασχόληση, η στρατηγική των παγκόσμιων σχέσεων, η ενσωμάτωση των μεταναστών, η επίδραση της μετανάστευσης στις δημόσιες συγκοινωνίες και υπηρεσίες, η ενεργός γήρανση και η απασχόληση, βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η αγορά εργασίας.

B. Σύνταξη ετήσιας έκθεσης για την έκδοση του ΟΟΣΑ «Φορολογία και Παροχές»

Κάθε χρόνο, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης είναι αρμόδιο για τη σύνταξη της συνεισφοράς της Ελλάδας στην έκδοση του ΟΟΣΑ «Φορολογία και Παροχές». Ο ΟΟΣΑ χρησιμοποιεί τα στοιχεία που λαμβάνει από κάθε χώρα μέλος του προκειμένου να βγάλει στατιστικά συμπεράσματα για το ύψος των εισοδημάτων, τα επιδόματα και τις παροχές που χορηγούνται σε εργαζόμενους και ανέργους, τις μορφές εργασίας, τη φορολογία και άλλα στοιχεία που έχουν να κάνουν με το εργατικό δυναμικό και τους ανέργους.

Γ. Συμπλήρωση ερωτηματολογίων για την απασχόληση και την κοινωνική προστασία

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συμπληρώνει ερωτηματολόγια που συντάσσονται από τον ΟΟΣΑ και αφορούν στην απασχόληση και την κοινωνική προστασία. Για το έτος 2015 απεστάλη από τον ΟΟΣΑ και συμπληρώθηκε ερωτηματολόγιο με θέμα «Εξέταση των πολιτικών που βελτιώνουν τις προοπτικές των μεγαλύτερης ηλικίας εργαζομένων στην αγορά εργασίας».

IV. Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ)

Στο πλαίσιο της Ετήσιας Συνάντησης Εφαρμογής της Ανθρώπινης Διάστασης των χωρών μελών του ΟΑΣΕ, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης απέστειλε συνεισφορά για πολιτικές και δράσεις στο πεδίο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, με έμφαση για το έτος 2015 στην καταπολέμηση των διακρίσεων, στην ενσωμάτωση των νομίμων μεταναστών, στις ίσες ευκαιρίες ανδρών και γυναικών και στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων (trafficking).

IV. Συμμετοχή σε Διεθνείς, Ευρωπαϊκές & Εθνικές Επιτροπές

A. Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκές Επιτροπές

i. Επιτροπή Απασχόλησης (EMCO – Employment Committee)

Η Επιτροπή Απασχόλησης αποτελεί συμβουλευτική επιτροπή για την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής για θέματα απασχόλησης, καθώς και την προετοιμασία του Συμβουλίου Υπουργών Απασχόλησης, Κοινωνικής Πολιτικής, Υγείας και Καταναλωτών (EPSCO). Μερικά από τα θέματα που απασχόλησαν το έτος 2015 της συναντήσεις της EMCO είναι η κοινή έκθεση για την απασχόληση, η εγγύηση για τη νεολαία, η αδήλωτη εργασία κλπ.

ii. Ομάδα Δεικτών της Επιτροπής Απασχόλησης (EMCO Indicators Group)

Η Ομάδα Δεικτών με το έργο της στηρίζει τις εργασίες της Επιτροπής Απασχόλησης σε θέματα δεικτών. Μερικά από τα θέματα που συζητήθηκαν το έτος

2015 είναι η κοινή έκθεση για την απασχόληση, η επιλογή κατάλληλων δεικτών για την ποιότητα στην εργασία, η βάση δεδομένων για τις πολιτικές στην αγορά εργασίας.

B. Συμμετοχή σε Εθνικές Επιτροπές

i. Τεχνική Ομάδα Εργασίας για τη συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους κατά την Ανάπτυξη και Εφαρμογή Ολοκληρωμένου Συστήματος για τον καθορισμό των αναγκών της αγοράς εργασίας. Έργο της είναι ο συντονισμός των απαραίτητων ενεργειών για την ανάπτυξη συνεργασίας με τους κοινωνικούς εταίρους κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση του συστήματος διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας έτσι ώστε να αναπτυχθούν ενδεχόμενες ενέργειες και να αποφευχθούν αλληλοεπικαλύψεις.

ii. Ομάδα Εργασίας για την υλοποίηση της Πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων και ιδίως της εγγύησης για τη νεολαία. Έργο της είναι η κατάρτιση ενός χάρτη ενεργειών για την υλοποίηση της Εγγύησης για τη Νεολαία, η παροχή των απαραίτητων στοιχείων και τεχνογνωσίας στην αρμόδια δημόσια αρχή συντονισμού, η επεξεργασία σε τεχνικό επίπεδο των προτεραιοτήτων που θα θέτει η Επιτροπή Συντονισμού για την Εγγύηση για τη Νεολαία, η συνεχής παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων κλπ.

iii. Πολιτικές της Αγοράς Εργασίας - Labour Market Policies (LMP) Database. Η ευρωπαϊκή Βάση Δεδομένων LMP περιλαμβάνει όλα τα μέτρα/δράσεις για την αγορά εργασίας τα οποία μπορούν να περιγραφούν ως: «Δημόσιες παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας που στοχεύουν στην αποτελεσματική λειτουργία της, βελτιώνουν ανισότητες και διαχωρίζονται από άλλα γενικά μέτρα πολιτικών απασχόλησης στο ότι δρουν επιλεκτικά προς όφελος πληθυσμιακών ομάδων οι οποίες συναντούν δυσκολίες στην αγορά εργασίας». Η συλλογή της πληροφόρησης αφορά σε ποιοτικά στοιχεία αναφορικά με κάθε σχετική δράση (πρόγραμμα) αλλά και τον αριθμό των συμμετεχόντων και τις αντίστοιχες δημόσιες δαπάνες. Την περίοδο αυτή ολοκληρώνεται η συλλογή στοιχείων για το έτος 2014.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» 2007-2013

Το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» 2007-2013** αποτέλεσε το πιο σημαντικό χρηματοδοτικό εργαλείο της Πολιτείας για την υποστήριξη των εργαζομένων, των ανέργων, και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Με δεδομένη τη οικονομική κρίση και τις δυσμενείς επιπτώσεις της στην αγορά εργασίας οι δράσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ στόχευαν στην προώθηση δράσεων:

- Ενίσχυσης της προσαρμοστικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων για τη στήριξη του πληθυσμού των εργαζομένων,
- Διευκόλυνσης της πρόσβασης στην απασχόληση, μέσω της εφαρμογής στοχευμένων ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης για τη στήριξη των ανέργων, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η αύξηση της ανεργίας
- Κοινωνικής προστασίας, πρόνοιας και αντιμετώπισης του φαινομένου της φτώχειας για τη στήριξη των Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων, οι οποίες πλήττονται πολύπλευρα από την κρίση
- Ολοκλήρωσης της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης της χώρας και ανάπτυξης της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας για την προάσπιση της Δημόσιας Υγείας του Πληθυσμού, για την αποκατάσταση της κοινωνικής συνοχής, που ουσιαστικά συνθέτουν τη στρατηγική του ΕΠΑΝΑΔ για την περίοδο 2007-2013.

Σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία για τη χώρα, το ΕΠΑΝΑΔ υποστήριξε το ανθρώπινο δυναμικό της χώρας, μέσω της υλοποίησης δράσεων με σκοπό τη βελτίωση της εργασιακής κατάστασης ανέργων και απασχολούμενων και τη στήριξη των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, οι οποίες πλήττονται πολύπλευρα από την κρίση και αντιμετωπίζουν ευθέως το φάσμα της φτώχειας.

Συνακόλουθα, η δραστική μείωση της απασχόλησης και η αλματώδης αύξηση της ανεργίας, συνέβαλαν στην ανάγκη υιοθέτησης αφενός, παρεμβάσεων προκειμένου να αναχαιτιστεί η μείωση της απασχόλησης και η αύξηση της ανεργίας και αφετέρου, στη στόχευση των προγραμμάτων αυτών προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ανισότητες που χαρακτηρίζουν τις διαφορετικές ομάδες του πληθυσμού.

Ο **συνολικός προϋπολογισμός** του Επιχειρησιακού Προγράμματος, μετά και από την ολοκλήρωση της τελευταίας αναθεώρησης των Επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ στο τέλος του 2015 ανήλθε στα **2.829.004.568 €**.

Από την έναρξη του ΕΠΑΝΑΔ, έχουν ωφεληθεί:

- Από το πρόγραμμα εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής (δομές φύλαξης παιδιών): **περισσότερες από 232.000 μητέρες**

- Από δράσεις στήριξης των ανέργων (δράσεις προώθησης στην απασχόλησης, δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων, κλπ): **περισσότεροι από 360.000 άνεργοι**
- Από δράσεις κατάρτισης, στήριξης των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων και ενίσχυσης της διαρθρωτικής προσαρμογής επιχειρήσεων: **περισσότεροι από 108.000 εργαζόμενοι**
- Από παρεμβάσεις για την υποστήριξη, κοινωνική ένταξη και προώθηση στην απασχόληση ευάλωτων ομάδων πληθυσμού: **περισσότερα από 23.000 άτομα**
- Από δράσεις ενεργοποίησης κοινωνικών δομών άμεσης Αντιμετώπισης της Φτώχειας: **περισσότερα από 63.000 άτομα**
- Από υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας (πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι») και Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ): **περισσότερα από 65.000 άτομα**

Αναλυτικότερα οι δράσεις που ενεργοποιήθηκαν, στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ, εντός του 2015 αποτυπώνονται στους πίνακες που παρατίθενται παρακάτω.

Σε ό,τι αφορά στην επόμενη προγραμματική περίοδο 2014-2020, η στρατηγική για την καταπολέμηση της ανεργίας και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού αποσκοπεί αφενός, στη υιοθέτηση βραχυπρόθεσμων δράσεων αντιμετώπισης κρίσιμων προβλημάτων της αγοράς εργασίας και αφετέρου, στο σχεδιασμό και την υλοποίηση μεσο/μακροπρόθεσμων δράσεων για τη διαμόρφωση βιώσιμων συνθηκών ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού. Βασική επιδίωξη είναι η ενεργοποίηση των δράσεων αντιμετώπισης των διαρθρωτικών προβλημάτων με στόχο να αποφευχθεί η μετατροπή της ανεργίας από κυκλική σε μόνιμη. Το πλαίσιο αυτό, περιλαμβάνει τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, ώστε το ανθρώπινο δυναμικό να προσαρμόζεται ταχύτερα στις εξελισσόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας, τη στήριξη της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης, την προώθηση της ενεργητικής ένταξης στην αγορά εργασίας και τη θέσπιση ενός επαρκούς δικτύου κοινωνικής προστασίας με τη δημιουργία νέων προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας για όσους έχουν ανάγκη.

Με βάση τα προαναφερθέντα, έχουν ήδη ενεργοποιηθεί και υλοποιούνται δράσεις στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής Περιόδου, προκειμένου να επιτευχθεί η απρόσκοπτη συνέχιση σημαντικών παρεμβάσεων για την καταπολέμηση της ανεργίας.

Πίνακας 1: Παρουσίαση Προσκλήσεων που ενεργοποιήθηκαν το 2015 στο πλαίσιο του Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013

Τίτλος	Αντικείμενο	Φορέας Υλοποίησης (ΕΦΔ/ Δικαιούχος)	Προϋπολογισμός	Ωφελούμενοι
A. Δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης				
A) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ Β) ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΕΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ,ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 7"	Σκοπός του προγράμματος είναι η επιχορήγηση των νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας πλήρους ή/και μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, που δημιουργήθηκαν από 1-1-2015 έως και 31-8-2015, σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα	ΟΑΕΔ	35.000.000 €	12.700
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΑΝΕΡΓΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 25-66 ΕΤΩΝ	Σκοπός του προγράμματος είναι η δημιουργία 6.000 θέσεων νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας πλήρους απασχόλησης, με την πρόσληψη νέων ανέργων ηλικίας 25-66 ετών, σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα.	ΟΑΕΔ	17.000.000 €	6.000
Πρώθηση της απασχόλησης μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα στις 8 Περιφέρειες Σύγκλισης	Το πρόγραμμα αφορά στην απασχόληση για 5 μήνες ανέργων σε Δήμους, Περιφέρειες ή άλλες δημόσιες υπηρεσίες για την κάλυψη αναγκών κοινωφελούς χαρακτήρα	EYE - EKT	47.987.455 €	12.673
B. Δράσεις Προσαρμοστικότητας επιχειρήσεων – κατάρτισης εργαζομένων				

Τίτλος	Αντικείμενο	Φορέας Υλοποίησης (ΕΦΔ/ Δικαιούχος)	Προϋπολογισμός	Ωφελούμενοι
Επιταγή επαγγελματικής κατάρτισης φορτοεκφορτωτών ξηράς-	Δράσεις συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης σε απασχολούμενους ως φορτοεκφορτωτές ηλικίας από 18-60 ετών, οι οποίες περιλαμβάνουν:	EYE -EKT	6.650.750 €	5.368 απασχολούμενοι ως φορτοεκφορτωτές
	• Πρόγραμμα θεωρητικής κατάρτισης διάρκειας 120 ωρών			
	• Πρακτική άσκηση 30 ωρών σε πιστοποιημένες δομές των παρόχων κατάρτισης			
Επαγγελματική κατάρτιση, συμβουλευτική υποστήριξη και πιστοποίηση τεχνικής ικανότητας φυσικών προσώπων που είτε εργάζονται, είτε απασχολούνται επαπειλούμενα με ανεργία.	Επαγγελματική κατάρτιση, συμβουλευτική	Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά (Ε.Β.Ε.Π)	12.000.000 €	2.500 φυσικά πρόσωπα
	Υποστήριξη και πιστοποίηση τεχνικής ικανότητας φυσικών προσώπων που είτε			
	Εργάζονται, είτε απασχολούνται επαπειλούμενα με ανεργία. Στις ενέργειες κατάρτισης και συμβουλευτικής υποστήριξης, συμμετέχουν ωφελούμενοι, οι οποίοο είναι είτε εργαζόμενοι, είτε απασχολούμενοι, επαπειλούμενοι με ανεργία, οι οποίοο προέρχονται κυρίως από τους κλάδους της βιομηχανίας που πλήττονται από τη διεθνή ύφεση (π.χ. ναυπηγοεπισκευαστική), προκειμένου να διοχετευτούν σε παραπλήσιους κλάδους και			
	ειδικότητες με προοπτικές ζήτησης. Παράλληλα, προβλέπεται η διαδικασία πιστοποίησης για			
	τους ωφελούμενους.			

Τίτλος	Αντικείμενο	Φορέας Υλοποίησης (ΕΦΔ/ Δικαιούχος)	Προϋπολογισμός	Ωφελούμενοι
Γ. Δράσεις Κοινωνικής Ένταξης και Προστασίας				
«Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» - Πρόγραμμα Παιδικών Σταθμών 2014-2015 στις 8 Περιφέρειες Σύγκλισης	Χορήγηση στις μητέρες ετήσιου voucher για τη φύλαξη παιδιών σε βρεφονηπιακούς / παιδικούς σταθμούς καθώς και σε Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) και παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠ/ΜΕΑ) για το σχολικό έτος 2014-2015	Υπουργείο Εσωτερικών	69.200.000 €	23.738

Πίνακας 2: Παρουσίαση δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση 2014-2020»

Τίτλος	Αντικείμενο	Φορέας Υλοποίησης (ΕΦΔ/ Δικαιούχος)	Προϋπολογισμός	Ωφελούμενοι
ΕΝΤΑΓΜΕΝΕΣ ΕΜΠΡΟΣΘΟΒΑΡΕΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ				
Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής 2014-2015 στις 5 Περιφέρειες σταδιακής εισόδου & εξόδου της περιόδου 2007-2013	Η Πράξη στοχεύει στην παροχή θέσεων φιλοξενίας σε βρέφη, νήπια, καθώς και παιδιά και εφήβους με Αναπηρίες σε αντίστοιχες Δομές	Υπουργείο Εσωτερικών	72.895.000 €	37.629
Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής 2015-2016	Η Πράξη στοχεύει στην παροχή θέσεων φιλοξενίας σε βρέφη, νήπια, καθώς και παιδιά και εφήβους με Αναπηρίες σε αντίστοιχες Δομές	ΕΕΤΑΑ	47.934.834€	23.967

Τίτλος	Αντικείμενο	Φορέας Υλοποίησης (ΕΦΔ/ Δικαιούχος)	Προϋπολογισμός	Ωφελούμενοι
ΕΝΤΑΓΜΕΝΕΣ ΕΜΠΡΟΣΘΟΒΑΡΕΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ				
Επιταγή εισόδου για νέους από 18 έως 24 ετών σε ιδιωτικές επιχειρήσεις για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας,	Σκοπός της δράσης, η οποία αποτελεί την πρώτη δράση της «Εγγύηση για την Νεολαία» (Youth Guarantee), είναι η είσοδος στην αγορά εργασίας των νεοεισερχόμενων άνεργων νέων ηλικίας 18-24 ετών, με την τοποθέτησή τους σε θέσεις πρακτικής άσκησης που προσφέρουν επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα όλων των κλάδων της οικονομίας.	EYE EKT	43.200.000 €	12.000
Επιταγή εισόδου για νέους από 25 έως 29 ετών σε ιδιωτικές επιχειρήσεις για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας,	Σκοπός της δράσης είναι η είσοδος στην αγορά εργασίας των νεοεισερχόμενων άνεργων νέων ηλικίας 25-29 ετών, με την τοποθέτησή τους σε θέσεις πρακτικής άσκησης που προσφέρουν επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα όλων των κλάδων της οικονομίας	EYE EKT	108.000.000 €	30.000
Επιταγή εισόδου για νέους έως 29 ετών σε ιδιωτικές επιχειρήσεις στον κλάδο του τουρισμού.	Σκοπός της δράσης είναι η παροχή συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης σε άνεργους νέους σε οριζόντια και εξειδικευμένα θεματικά αντικείμενα, καθώς και πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα της οικονομίας	ΙΝΣΕΤΕ	30.500.000 €	8.000
Πρωώθηση της απασχόλησης μέσω προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα	Το πρόγραμμα αφορά στην απασχόληση για 5 μήνες ανέργων σε Δήμους, Περιφέρειες ή άλλες δημόσιες υπηρεσίες για την κάλυψη αναγκών κοινωνικού χαρακτήρα	EYE - EKT	152.000000 €	39.952